VYŠNÁ HUTKA – PROTIPOVODŇOVÉ OPATRENIA NA PRAVOM BREHU TORYSY V RKM 4,247

OZNÁMENIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Apríl 2020

I Základné údaje o navrhovateľovi

Názov

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik Banská Štiavnica

Odštepný závod Košice

Identifikačné číslo

IČO: 36022047 04

Sídlo

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, OZ Košice,
Ďumbierska 14, 041 59 Košice

Kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Oprávneným zástupcom navrhovateľa je:

Ing. Roman Ivančo, PhD
Ďumbierska 14, 041 59 Košice
tel.: 055 / 6008 143
e-mail: roman.ivanco@svp.sk

I.1 Údaje kontaktnej osoby

Kontaktnou osobou je:

Ing. Otakar Hrabovský
tel.: 0903 902451
e-mail: otakar.hrabovsky.hp@gmail.com

II Názov zmeny navrhovanej činnosti

Vyšná Hutka – Protipovodňové opatrenia na pravom brehu Torysy v rkm 4,247

III Údaje o zmene navrhovanej činnosti

III.1 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Umiestnenie stavby :

- Kraj: **Košický**
- Okres: **Košice-okolie**
- Katastrálne územie: **Vyšná Hutka**
- Dotknuté parcely :

Parcely registra C: parc.č. – 411, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 432, 449, 450, 451, 453, 454, 456, 458, 5234/11, 5542, 527, 1265.

Parcely registra E : parc.č. – 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/8, 159/9, 160, 541/3, 158/1, 158/2.

Uvedené parcely sú situované v zastavanom území obce, aj mimo zastavaného územia obce. Umiestnenie stavby je dané jej funkciou.

III.2 Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch

Stavenisko sa nachádza v západnej časti obce Vyšná Hutka, na pravom brehu rieky Torysa. Hlavnou úlohou predmetnej stavby je ochrana obce Vyšná Hutka nachádzajúcej sa na pravom brehu Torysy pred povodňami. V trase ohraničenia sa navrhuje vybudovať ochranná hrádza, ktorého trasa na západnej strane sleduje okraj katastra obce, na južnej strane je ohraničená poľnou cestou a na severnej strane parcelou č. E 160. Východná strana chráneného územia je v kontakte so samotnou riekou a kvôli stiesneným pomerom je tu zemná hrádza nahradená ochranným múrikom. V severnej časti situovania ochranného múrika je v trase ochranného múrika živelne vytvorený zemný val, ktorého fyzikálno-mechanické vlastnosti nezodpovedajú vlastnostiam ochrannej zemnej hrádze a preto tento zemný val bude odhrnutý do inundačného územia rieky, ktoré je tvorené zdevastovaným a živelne vytvoreným silne zarasteným územím.

Nadmorská výška stavby sa pohybuje od 183,00 – 184, 84 m n. m.

Stručný popis stavby :

SO 01 – Ochranná hrádza

Ochranná hrádza v km 0,000 - $0,922^{70}$ je navrhnutá ako zemná homogénna hrádza lichobežníkového profilu. V km $0,922^{70}$ – $1, 246^{25}$ je ochranný val navrhnutý ako ochranný betónový múr. V km $0,922^{70}$ až 0,929 sú tieto dva konštrukčné prvky prepojené, pričom ochranný múr v tomto úseku je navrhnutý v tak, aby došlo k ich dokonalému prepojeniu (betón – zemina).

Koruna hrádze je široká š = 150 cm. Sklony svahov navrhujeme v pomere 1 : 2,5. Materiál do hrádze v zmysle IGP je konštrukčný materiál deponovaný v dostatočnom množstve v areáli spoločnosti TAMIX s.r.o. so sídlom v Geči, ktorého fyzikálno mechanické vlastnosti je nutné v rámci realizačného projektu preveriť. Zemina sa musí zhutniť na mieru zhutnenia 96 % Proctor Standard. Zemina musí mať optimálnu vlhkosť. Počet pojazdov pri zhutňovaní a vrstva zhutňovaného materiálu sa určí malým zhutňovacím pokusom za účasti odborne spôsobilej osoby, resp. organizácie priamo na stavbe pred začiatkom výstavby zemnej homogénnej hrádze.

Nakoľko plocha trvalého a dočasného záberu je bývalá poľnohospodársky obrábaná pôda, predpokladáme že humózna vrstva je o hrúbke 30 cm. Po jej odstránení a prehutnení vzniknutej plochy je možné začať z výstavbou zemnej homogénnej hrádze. Po výstavbe zemnej hrádze sa návodná, vzdušná strana hrádze a koruna hrádze zahumusuje v hrúbke 10 cm a zahumusovaná plocha sa zatrávni.

Súčasťou ochrannej hrádze je hrádzový výpust umiestnený v najnižšom mieste chráneného územia v km 0,290[43], ktorý je z návodnej strany opatrený spätnou klapkou. Spätná klapka sa osadí aj na návodnej strane priepustu na št. ceste na juhovýchodnej strane chráneného územia. Na konci zemnej homogénnej hrádze v km 0,914[80] hrádza v zmysle katastrálnej mapy križuje teleso hrádze poľnú cestu. Prekonanie hrádze o výšky h = 0,68 m sa navrhuje pomocou zemnej rampy v sklone nájazdov 1:12, pričom sa koruna v tomto križovaní rozšíri na b_r = 300 cm. Taktiež sa koruna hrádze rozšíri v úseku prepojenia zemnej hrádze a betónového múra kvôli zabezpečeniu dostatočnej pracovnej šírky potrebnej pre zhutňovací stavebný mechanizmus.

Súčasťou ochrannej hrádze je ochranné predpolie v šírke 500 cm od návodnej päty ochrannej hrádze, ktoré bude zahusťované a zatrávnené v hr. 10cm. Na vzdušnej päte hrádze sa navrhuje odvodňovací žľab, ktorý vyústi v najnižšom mieste vzdušnej päty, kde je navrhnutý hrádzový priepust so spätnou klapkou. Taktiež je navrhnuté na vzdušnej strane obslužná komunikácia v šírke 350 cm.

V km 0,29043 sa nachádza v chránenom území pred povodňami najnižšie miesto terénu. Z uvedeného dôvodu tu navrhujeme vybudovať hrádzový výpust, ktorým bude možné vnútorné vody odviesť popod hrádzu mimo chráneného územia. Hrádzový výpust zo ŽB rúr priemeru DN 600 je na vnútornej strane na kóte 182,45 m n. m. a na návodnej strane na kóte 181,90 m n.m. Návodná aj vzdušná strana potrubia je stabilizovaná betónovým čelom hrúbky 60 cm pričom základová škára je 80 cm pod terénom. Šírka pätky je 110 cm. Potrubie je do úrovne priemeru obetónované z dôvodu dokonalého zhutnenia hrádze okolo potrubia. Na návodnej strane je navrhnutá spätná klapka z geokompozitu, ktorá pri povodniach zabráni spätné zaplavenie chráneného územia.

Na konci zemnej homogénnej hrádze v km 0,91480 hrádza v zmysle katastrálnej mapy križuje poľnú cestu. Prekonanie hrádze o výšky h = 0,68 m sa navrhuje pomocou zemnej rampy v sklone nájazdov 1:12, pričom sa koruna v tomto križovaní rozšíri na br = 300cm.

Návrh výšky ochrannej hrádze je navrhnutý na základe výpočtu hladiny Q_{100} ročnej vody.

SO 02 – Ochranný múrik

Ochranný múr sa naviaže km 1,053 na jestvujúci múr, ktorý je súčasťou ochranného múra miestneho kostola. Podobne je naviazaný aj v km 1,143[77] a pokračuje až na koniec celej stavby v km 1,246[25], kde sa zaviaže do telesa cesty pri moste na št. ceste.

Ochranný múr železobetónový hrúbky 25 cm, z betónu triedy C30/37. Vybuduje sa v 16 m dlhých dilatačných celkoch. Na začiatku a na konci každého dilatačného celku, ako aj každých 400 cm sa navrhuje zošikmené stabilizačné rebro hrúbky 30 cm. Samotný ochranný múr je založený 80 cm pod odhumusovaný terén v hrúbke 10 cm. Základová škára ochranného múrika je ošetrená štrkopieskovým lôžkom hr. 10 cm a pätka ochranného múrika je široká 60 cm. Dilatačné škáry sú utesnené tesniacou gumou.

V km 0, 92270 – 0, 929 je navrhnutá prechodová časť medzi zemnou homogénnou hrádzou a ochranným múrom. Koruna hrádze sa v tomto úseku prepojenia zemnej hrádze a betónového múra kvôli zabezpečeniu dostatočnej pracovnej šírky pre zhutňovacie práce rozšíri na 200 cm po oboch stranách ochranného múrika.

Ochranný múrik je v korune 30 cm široký a sklonom 5: 1 sa rozšíri po odhumusovaný terén. Od terénu je v hĺbke 80 cm základová škára múra. Tento sklon múra a pačokovanie betónu tesne pred nasypaním vrstvy zeminy na zhutnenie zabezpečí dokonalé prepojenie týchto dvoch konštrukčných prvkov ochrannej hrádze.

Požiadavky na vstupy

Výrub zelene, záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu

Pri realizácii stavby budú zabrané plochy PPF – predpoklad :
a) trvalý záber – 8 870,46 m^2
b) dočasný záber – 6 297,00 m^2

Trvalý záber si vyžaduje výstavba ochrannej hrádze. Realizácia stavby si vyžiada aj dočasný záber pôdy. Jedná sa o plochy manipulačných pásov šírky 2,5 m po oboch stranách hrádze v miestach kde to priestorové možnosti umožňujú. Celkové nároky na dočasný záber PPF je cca 6 297,00 m^2. Dočasný záber bude v trvaní maximálne do jedného roka. Po dočasnom odňatí PPF je potrebné urobiť následnú rekultiváciu za účelom uvedenia vlastnosti pôdy do pôvodného stavu.

Navrhovaná stavba si nevyžaduje odstránenie drevnej hmoty – stromov a krovinatého porastu. Realizácia stavby si nevyžaduje záber lesného pôdneho fondu.

Presné výmery trvalého a dočasného zámeru budú zmapované v geometrickom pláne spracovanom ku stavebnému povoleniu.

Spotreba vody a zdroje vody

Vzhľadom na charakter stavby nevznikajú nároky na technologickú ani požiarnu vodu. V prípade potreby je možné využiť vodu priamo z toku, prípadne dovozom cisternou.

Ostatné surovinové a energetické zdroje

Na realizáciu stavby sú potrebné stavebné materiály, ktoré budú na stavbu dovážané nákladnou dopravou.

Pri stavbe sa použijú v prevažnom množstve nasledovné suroviny a stavebné materiály :
Zhutnený násyp - materiál deponovaný v dostatočnom množstve v areáli spoločnosti TAMIX s.r.o. so sídlom v Geči ..... 9 559,9 m^3
Železobetón C30/37 ..... 211,01 m^3
Výkopová zemina ..... 1 246,87 m^3

Predmetná stavba je nevýrobného charakteru a preto nemá nároky na elektrickú energiu. Z pohľadu vodného hospodárstva ide o stavbu pre zvýšenie stupňa protipovodňovej ochrany intravilánu mesta. Stavba nevyžaduje energetické zabezpečenie.

Dopravná a iná infraštruktúra

Pre stavbu je možné využívať existujúcu verejnú a občiansku vybavenosť územia a verejnú dopravu. Počas výstavby ako prístup na stavenisko budú využívané jestvujúce štátne cesty, miestne komunikácie a účelové komunikácie. Cesty budú využívané za účelom prepravy stavebných strojov, opevňovacích materiálov a pod. Iné technické vybavenie územia pri realizácii predmetnej stavby nebude využívané.

Stavba nevytvára požiadavky na dopravné trasy a parkovacie priestory. Na výstavbu a budúcu prevádzku bude i naďalej využívaná jestvujúca dopravná sieť, ako sa využíva aj pri súčasnej prevádzke. Prístupy na stavenisko budú vyznačené v situácii POV. Prísun stavebných materiálov na stavenisko bude zabezpečovaný automobilovou dopravou zhotoviteľa.

Nároky na pracovné sily

Navrhovaná stavba si nevyžaduje trvalú obsluhu, spočíva vo vykonávaní dohľadu. Kontrola stavby bude zabezpečená zamestnancami navrhovateľa a príslušným povodňovým technikom prevádzkovateľa.

Údaje o výstupoch

Zdroje znečistenia ovzdušia

V čase výstavby bude nákladná doprava, ktorou bude zabezpečovaný prísun stavebných materiálov na stavenisko dočasným mobilným zdrojom znečistenia ovzdušia. Dočasným zdrojom znečistenia ovzdušia bude aj stavenisko, kde prašnosť bude závisieť od poveternostných podmienok.
Predmetná vodná stavba počas prevádzky nebude produkovať žiadne emisie a nie je zdrojom znečisťovania ovzdušia.

Odpadové vody

Počas prevádzky predmetnej vodnej stavby nebudú produkované žiadne odpadové vody.

Odpady

Počas výstavby sa predpokladá vznik nasledujúcich druhov odpadov, zaradených podľa Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v platnom znení :

Katalóg. číslo	Názov druhu odpadu	Kategória	Odporúčaný kód ďalšieho nakladania
20 02 02	Zemina a kamenivo	O	R5
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	D10

R5 - Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov
D10- Spaľovanie na pevnine

Zmesový komunálny odpad, *kat. číslo 20 03 01* – vyprodukovaný zamestnancami dodávateľskej firmy počas výstavby bude zneškodnený v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce Vyšná Hutka.
Zemina a kamenivo – vznikne pri výkopových stavebných prácach a čiastočne bude použitá na zásypy. Zhodnotenie tohto druhu odpadu bude zabezpečené v súlade s ustanoveniami zákona o odpadoch.

Po ukončení výstavby je predpoklad ***vzniku sedimentov z prevádzkovania*** (nánosy transportované povodňovým prietokom). Zákon o odpadoch sa nevzťahuje na sedimenty premiestňované v rámci povrchových vôd na účely vodného hospodárstva a riadenia vodných tokov alebo na zabránenie záplavám, alebo na zmiernenie účinkov povodní a období sucha, alebo na rekultiváciu pôdy, ak sa preukáže, že sedimenty nevykazujú nebezpečné vlastnosti uvedené v prílohe osobitného predpisu, ktorým je nariadenie Komisie (EÚ) č. 1357/2014 z 18. decembra 2014, ktorým sa nahrádza príloha III k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc.

So vzniknutými odpadmi bude pôvodca, resp. držiteľ nakladať v súlade s ust. zák.č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Medzi najdôležitejšie povinnosti držiteľa odpadu patria:

- ✓ správne zaradiť odpad alebo zabezpečiť správnosť zaradenia odpadu podľa Katalógu odpadu,
- ✓ skladovať odpad najdlhšie jeden rok alebo zhromažďovať odpad najdlhšie jeden rok pred jeho zneškodnením alebo najdlhšie tri roky pred jeho zhodnotením; na dlhšie zhromažďovanie môže dať súhlas orgán štátnej správy odpadového hospodárstva len pôvodcovi odpadu
- ✓ rešpektovať záväznú hierarchiu odpadového hospodárstva podľa § 6 zák.č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov

Zdroje hluku a vibrácií

Hluk je každý rušivý, obťažujúci, nepríjemný, nežiaduci, neprimeraný alebo škodlivý zvuk. Vo vonkajšom prostredí sa hodnotí hluk z vonkajších zdrojov (hluk z iných zdrojov) napríklad hluk zo stavebnej činnosti (Vyhláška č. 549/2007 Z.z. v znení Vyhl. č.237/2009 Z.z.). Hluk je jedným zo stresorov, ktoré na zdravie a pohodu človeka výrazne negatívne pôsobí.

Vibrácie (mechanické kmitanie) je pohyb mechanickej sústavy alebo jej časti, ktorý vyvolá u človeka vnem, a pri ktorom veličina opisujúca polohu, zrýchlenie, rýchlosť alebo stav uvedenej sústavy je striedavo väčšia a menšia ako rovnovážna alebo vzťažná hodnota tejto veličiny.

V záujmovom území dôjde k dočasnému nárastu ekvivalentných hladín hluku, ktoré budú spôsobené stavebnými prácami. Hodnotenie nárastu hlukovej hladiny je závislé od organizácie výstavby, rozsahu nasadenia stavebnej techniky a dĺžky činnosti. Hluková záťaž bude spojená aj s vyššou frekvenciou dopravy cez priľahlé územie pri dovoze materiálu na stavenisko. Táto záťaž bude dočasná – počas výstavby a bude časovo obmedzená na bežný pracovný čas.

V rámci stavby nebudú inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom vibrácií.

Zdroje žiarenia

Žiarenie alebo radiácia je prenos energie a hybnosti priestorom. Môže mať podobu čiastkového žiarenia (šírenie sa častíc priestorom) a/alebo vlnového žiarenia (šírenie sa vĺn priestorom).

Pri realizácii stavby nebude produkované žiarenie ani sa nebudú vytvárať iné fyzikálne polia. V rámci stavby sa neplánuje inštalácia zariadení, ktoré by mohli byť zdrojom elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia.

Zdroje tepla a zápachu

Navrhovaná činnosť nie je spojená s nadmernou produkciou tepla, zápachu a iných škodlivých výstupov.

Iné očakávané vplyvy napr. vyvolané investície

Realizácia stavby nevyžaduje realizáciu podmienečných investícií.

III.3 Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.

V dotknutom území nie sú plánované a realizované iné činnosti.

III.4 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Pre navrhovanú činnosť je potrebné územné rozhodnutie v zmysle zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a povolenie vodnej stavby podľa § 26 zák.č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

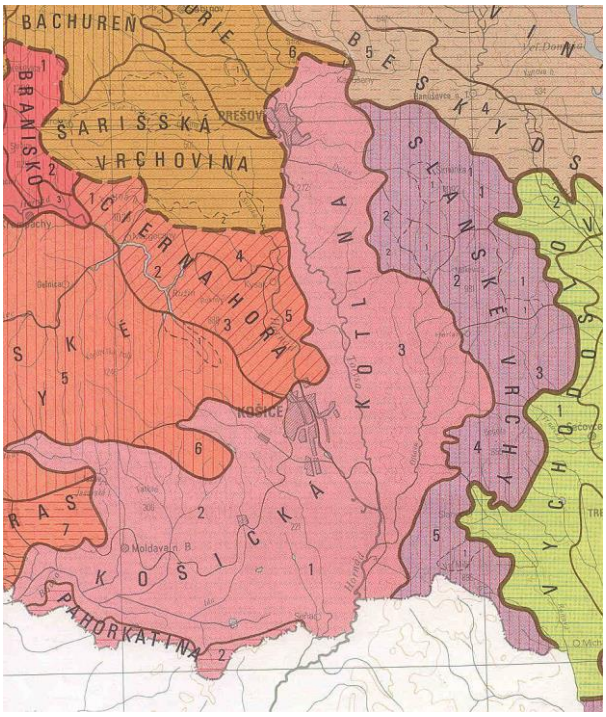
III.5 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie sú lokálne a nebudú presahovať štátne hranice.

III.6 Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Geomorfologické pomery

Podľa regionálneho geomorfologického členenia na Obr. 3 (Mazúr - Lukniš, 1980) sa záujmové územie nachádza v oblasti Lučenecko - košickej zníženiny, celku Košická kotlina a podcelku Toryská pahorkatina.

Toryská pahorkatina má vyvinuté dva základné stupne reliéfu - nivný stupeň (niva rieky Torysy budovaný holocénnymi hlinami a ílmi s rovinným reliéfom) a pahorkatinný stupeň (typické pahorkatinné územie so striedaním svahov, úvalín a plošín, budované neogénnymi štrkmi a ílmi, prekrytými na miernejších svahoch a úpätiach delúviami, v údoliach deluvio-fluviálnymi a proluviálnymi sedimentmi. Pahorkatinný stupeň je pomerne členitý, s relatívnym prevýšením svahov 50-100 m.

Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok	Podcelok
Západné Karpaty	Vnútorné Západné Karpaty	Slovenské Rudohorie	Čierna hora	Pokryvy
				Hornádske predhorie
			Volovské vrchy	Kojšova hoľa
				Kojšova hoľa – Hámorská brázda
		Lučensko-košická	Košická kotlina	Košická rovina

		zníženina		Medzevská pahorkatina
				Toryská pahorkatina

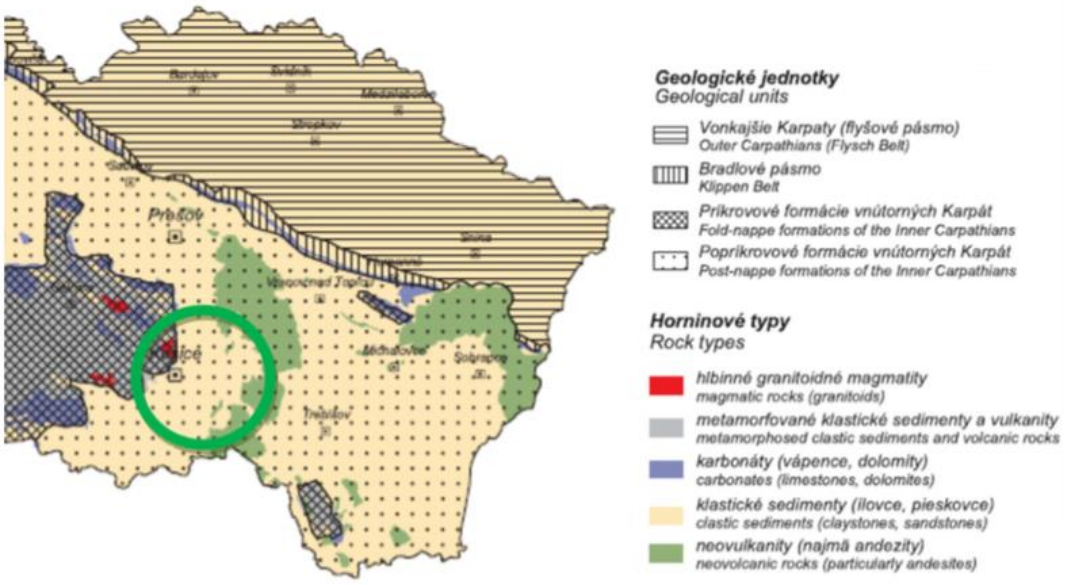
Geologické pomery územia

Z hľadiska regionálneho geologického členenia patrí dotknuté územie do oblasti vnútrohorských paniev a kotlín, podoblasti Východoslovenská panva.

Na geologickej stavbe širšieho územia sa podieľajú sedimenty kvartéru a neogénne sedimenty. Kvartérne sedimenty na základe genetického členenia zaraďujeme medzi – fluviálne, deluviálne a deluviálno – proluviálne sedimenty.

Fluviálne sedimenty sú v predmetnom území zastúpené hlavne holocénnymi a mladopleistocénnymi náplavami plošne rozsiahlej aluviálnej nivy Torysy. Vo vrchnej časti ide o súdržné, stredne až nízko plastické zeminy povodňových hlín, ktoré dosahujú hrúbku 2-4 m. Smerom do hĺbky súdržné zeminy prechádzajú do polohy stredne uľahnutých, silne zahlinených pieskov a do polohy štrkov dnovej výplne. Štrky sú vo vrchnej časti silne zahlinené, v bazálnej časti menej zahlinené. Hrúbka štrkových akumulácií podľa archívnych údajov bola overená do hĺbky 9,0-12,0 m pod úrovňou terénu. Štrky sú zvodnené s mierne napätou hladinou podzemnej vody.

Deluviálno – proluviálne sedimenty vystupujú v okrajových častiach aluviálnej nivy Torysy, pri vyústení menších tokov. Po litologickej stránke ide o striedanie polôh súdržných, stredne a vysokoplastických zemín s polohami silne zahlinených štrkov a štrkovitých ílov. Predkvartérne – neogénne podložie v predmetnom území na povrch nevystupuje a je prekryté vyššie uvedenými kvartérnymi sedimentmi. Podľa základnej geologickej mapy je reprezentované kladzianskym súvrstvím – zelenosivými prachovitými ílovcami a polohami jemnozrnných pieskovcov. V pripovrchovej zóne zvetrávania majú charakter súdržných, vysokoplastických zemín tuhej a pevnej konzistencie.

Geologická mapa SR (mapserver.geology.sk)

V roku 2018 bol v dotknutom území v k.ú. ***Vyšná Hutka*** vykonaný orientačný inžinierskogeologický prieskum, výsledkom ktorého je nasledujúci záver :,,Navrhovaný ochranný val je situovaný v poriečnej nive rieky Torysy. Náplav Torysy je štrkovitý, z povrchu spravidla s krytom povodňových kalov, miestami tiež s navážkami. Hrúbka náplavu v priestore staveniska sa pohybuje v medziach 7 až 8 m. Kryciu vrstvu tvorí pestrá škála súdržných zemín – íl vysoko plastický, íl nízko plastický, silit piesčitý. Štrkopiesčitú vrstvu tvorí piesčitý štrk a štrkovitý piesok. Štrk a štrkovitý piesok sú prevažne kypré, neuľahnuté. Štrkopiesčitý zvodnenec je silne priepustný, koeficient filtrácie varíruje v medziach 3·10-4 až 6·10-4 m/s. Nepriepustné podložie – treťohorné íly s preplástkami piesku, vystupuje v neupravenom teréne v hĺbke okolo 7 m, plytšie v terénnych zníženinách, hlbšie pod

navážkami. Hladina podzemnej vody v čase prieskumu (január 2018) sa nachádzala v hĺbke 2,8 až 4,1 m pod povrchom terénu, v úrovni 179,8 až 179,7 m n. m., s prognózou výstupu vo vlhkých rokoch o 0,5 až 0,8 m, pri extrémnom a dlhodobom zaťažení i viac. Podložie projektovaného ochranného valu tvorí heterogénne prostredie. Heterogenita spočíva v materiálovej nerovnorodosti, premenlivej hrúbke geologických vrstiev, rozdielnych mechanických a hydraulických vlastnostiach zemín. V časti staveniska bol v minulosti zriadený provizórny protipovodňový ochranný val (PPOV). Podľa bodového overenia poľnou penetračnou skúškou je zemina násypu kyprá. Podľa bodového overenia poľnou penetračnou skúškou je zemina násypu kyprá, nedostatočne zhutnená. Pri výstavbe nového ochranného valu odporúčame starý PPOV odstrániť. Časť materiálu z PPOV po odstránení pňov, koreňov a mačiny je možné znovu použiť. Barkáč v štúdii z roku 1987 poukazuje na výskyt kvartérnych štrkovitých hlín a neogénnych silne zaílovaných štrkov medzi obcami Košická Polianka a Vyšná Hutka. Zásoby na rozlohe 700 x 200 m odhaduje na 2 milióny m3. Uvedené zeminy sú vhodné do konštrukcie ochranného valu. Poznamenávame však, že podľa mapového portálu ŠGÚDŠ sa predmetné územie nachádza v zosuvnom svahu s výskytom rozsiahlych svahových deformácií potenciálnej aktivity. Ťažba materiálu v päte svahu môže vyvolať aktivizáciu svahových deformácií a rozšírenie zosuvov na priľahlé pozemky položené vyššie v svahu. Vhodnou alternatívou konštrukčného materiálu môže byť skrývkový materiál deponovaný v dostatočnom množstve v areáli spoločnosti TAMIX s.r.o. so sídlom v Geči. Podľa fototónu na Historickej ortomape TU Zvolen je záujmové územie zo západnej strany obmedzené meandrom malého zaniknutého toku. Niekdajšie koryto môže byť vyplnené kyprým pieskom a hnilokalom, miestami môže byť zasypané antropogénnymi navážkami.“

Ložiská nerastných surovín

Nerastná surovinová základňa v okrese Košice – okolie, do ktorého spadá hodnotené územie je bohatá na zásoby nerudných surovín (magnezit, azbest, keramický íl, vápenec, vápencové piesky, sialitická surovina, andezit, štrkopiesky a tehliarska surovina), pričom sú zastúpené aj zásoby rudných surovín (Co – Ni rudy a Fe rudy).

- *Rudné suroviny*
  - Co - Ni rudy sú potvrdené v Hodkovciach geologickým prieskumom, lokalita má predpoklady výhľadovo k podzemnej ťažbe. Oblasť výskytu bola vyhlásená za chránené ložiskové územie.
  - Železné rudy sú potvrdené na lokalite Nižný Medzev. Ťažba na tejto lokalite sa nepredpokladá.

- *Nerudné suroviny* svojou rôznorodosťou potvrdzujú zastúpenie takých významných surovín, ako je vápenec, andezit, granodiorit, dolomit, amfibolit a štrkopiesky použiteľné k stavebným účelom, ako i keramické suroviny a suroviny so žiaruvzdorným charakterom - azbest a magnezit.
  - Azbestová surovina v katastrálnom území Paňovce spĺňa po kvalitatívnej stránke všetky podmienky pre hlbinné dobývanie.
  - Keramický íl - veľké zásoby kaolínu sú potvrdené geologickým prieskumom v oblasti Rudník - Jasov.
  - Vápenec a vápencové piesky v Malej Vieske - Družstevná pri Hornáde majú vhodné ťažobné podmienky aj pre ťažbu v tejto lokalite v návrhovom období.
  - Vysokopecný vápenec v lokalite Včeláre je perspektívnym ložiskom s dobrou kvalitou.
  - Vápenec pre špeciálne účely na lokalite Hosťovce, ťažobná činnosť sa predpokladá aj v ďalšom období.
  - Sialitická surovina vhodná k výrobe cementu sa ťaží na lokalite Včeláre - Dvorníky. Perspektívnosť ložiska je potvrdená vysokými zásobami suroviny. V prípade potreby vhodnou lokalitou na otvárku tejto suroviny je ložisko Žarnov.

- Zo *stavebných surovín* sa predpokladá pokračovať v ťažbe:
  - Dolomitu až do vyčerpania zásob na lokalite Trebejov.

- Amfibolitu na lokalite Vyšný Klátov do vyčerpania zásob.
- Ťažba andezitu je v súčasnosti zastavená na lokalite Ruskov a Slanec. Na lokalite Ruskov I sa dobýva ložisko v rámci likvidácie. Lokalita má nevhodnú kvalitu s možnosťou obnovy ťažby. Možnosť ťažby je i na lokalite Svinica. Vyťažený materiál na menovaných lokalitách (Slanec, Svinica) potvrdil dobrú kvalitu a vhodnosť pre použitie pri výstavbe ciest a diaľníc.
- Ťažba štrkopieskov sa predpokladá na lokalite Milhosť a Čaňa. Vzhľadom na nevhodné zloženie a náročnú technológiu sa nepredpokladá obnovenie ťažby na lokalite v Kráľovciach.
- Tehliarska surovina sa v súčasnosti neťaží v Jasove. Bohaté zásoby s možnosťou využitia sú na lokalite Janík.

Územie dotknuté navrhovanou činnosťou nie je súčasťou chráneného ložiskového územia, dobývacieho priestoru, či ložiska nevyhradených nerastov.

Hydrogeologické pomery územia

Záujmové územie je súčasťou hydrogeologického rajónu Q 125 - Kvartér Hornádu v Košickej kotline, na ne nadväzuje rajón NQ 123 – Neogén východnej časti Košickej kotliny, oba s medzizrnovou priepustnosťou, budované horninami neogénu a kvartéru. Litologická charakteristika podkladu odráža aj jeho hydrologické vlastnosti. Predmetné územie budujú íly, v nive Torysy a Oľšavy štrky a piesky. Prietočnosť a hydrogeologická produktivita je vysoká ($T = 1.10^{-3} – 1.10^{-2}$ $m^2.s^{-1}$), vo východnej časti územia okrajovo nízka ($T < 1.10^{-4}$). Hladina podzemnej vody je zväčša 2 – 5 m hlboko. V území sú využiteľné zásoby podzemnej vody 2,0 – 4,99 $l.s^{-1}.km^{-2}$ v nive Torysy a Oľšavy a 0,2 – 0,49 $l.s^{-1}.km^{-2}$ vo zvyšnej časti územia.

Výška hladiny podzemnej vody je v priamej hydraulickej spojitosti s výškou hladiny toku Torysy, priemerne sa pohybuje v hĺbke 2,0-3,0 m pod úrovňou terénu.

Voda

Podzemné vody

Predmetné územie vypĺňajú štrky a piesky v nive Torysy, zvyšnú časť íly. Horniny v nive Torysy majú dobrú pórovú priepustnosť a vysoké zvodnenie, vo zvyšnej časti územia sú horniny so slabou až veľmi slabou puklinovo - vrstvovou priepustnosťou a minimálnym zvodnením. Hladina podzemnej vody je zväčša 2 – 5 m hlboko. V území je využiteľné množstvo podzemnej vody 0,20 – 0,49 $l.s^{-1}.km^{-2}$, v oblasti nivy Torysy 2,00 – 4,99 $l.s^{-1}.km^{-2}$.

Termálne a minerálne pramene

Zdroje geotermálnych vôd, prírodne liečivé zdroje a prírodné zdroje minerálnych stolových vôd sa v hodnotenom území ani jeho okolí nevyskytujú.

Pramene a pramenné oblasti

Z geologického a hydrogeologického hľadiska je územie Hornádu veľmi rôznorodé. V monitorovacej sieti SHMÚ je v celom povodí Hornádu, do ktorého spadá hodnotené územie evidovaných 45 prameňov.

Povrchové vody

Hydrograficky patrí územie do čiastkového povodia Hornádu. Územím pretekajú ďalšie menšie prirodzené toky a umelé kanály, ktoré tu boli vybudované za účelom úpravy vodného režimu, v súvislosti s poľnohospodárskym využívaním územia.

Z pravostranných prítokov je väčší len Hnilec. Medzi významnejšie ľavostranné prítoky patria: Svinka, Torysa a Olšava. Torysa je prítok s plochou povodia väčšou ako 1 000 km^2 a do Hornádu sa vlieva južne od obce Nižná Hutka, juhovýchodne od Košíc, v Košickej kotline – viď nasledujúcu mapu povrchových tokov v dotknutom území.

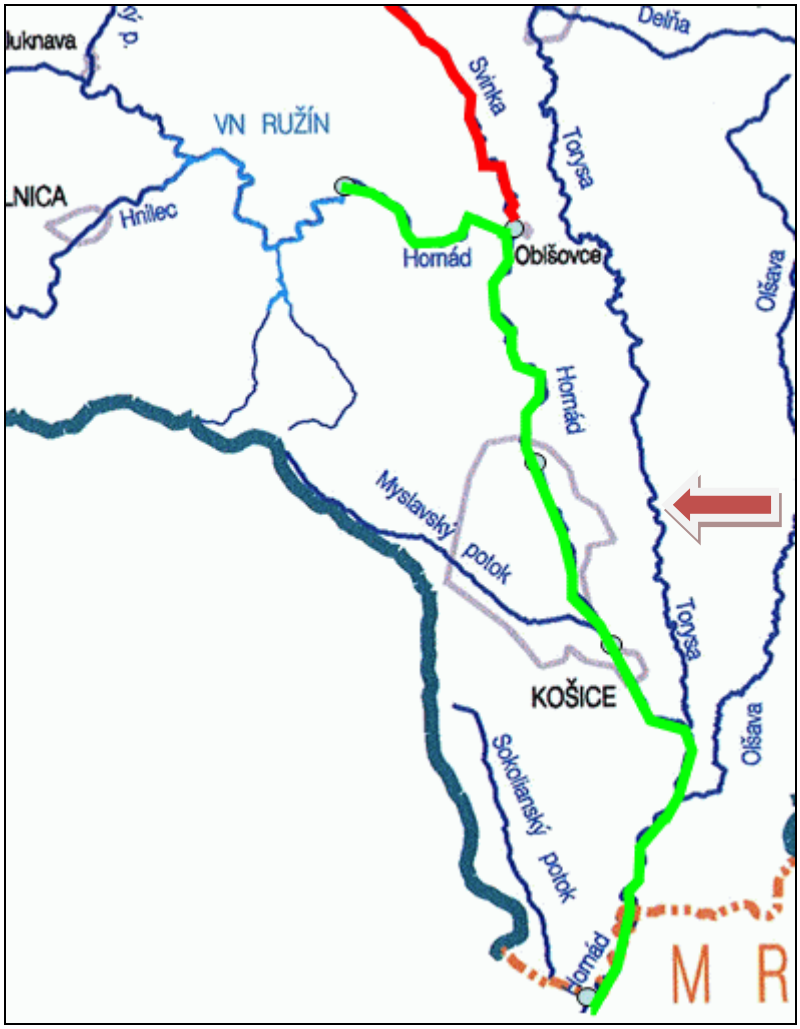
Hlavným vodným tokom na území obce ***Vyšná Hutka*** je rieka Torysa, ktorá preteká obcou v smere sever – juh. V obci sú dva potoky, Lebenský a miestny potok, obidva sú vyregulované.

Z hľadiska odtokových pomerov je pre vodné toky regiónu typický pomerne nízky špecifický odtok z územia (3-5 l/s/km^2) a nevyrovnanosť prietokov. V rozdelení prietokov je najvodnatejším obdobím skorá jar (II-IV, najvodnatejší mesiac marec s výrazným zvýšením prietokov oproti ostatným mesiacom), najmenej vodnatým obdobím je koniec leta a začiatok jesene (VIII-X) s minimálnymi prietokmi v mesiaci september. Podružné minimum vodnosti je v mesiaci január.

Údaje o N-ročných vodách

Tok Torysa

Profil toku	**Plocha povodia [km^2]**	**Prietok Q_N [m^3.s^{-1}]**					
		1	**2**	**5**	**10**	**50**	**100**
Košické Olšany vodočet. stanica	1 298,00	89	127	180	218	315	360
Ústie do Hornádu	1 349,00	90	128	183	221	323	365

Územie dotknuté navrhovanou činnosťou

→ ***Predbežné hodnotenie povodňového rizika***

V rámci Implementácie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík bolo vypracované Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Hornádu, MŽP SR, december 2011.

Pri hodnotení ***existujúceho potenciálne významného povodňového rizika*** v SR sa riziko považovalo za potenciálne významné v tých geografických oblastiach, v ktorých povodeň v minulosti ohrozila zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo alebo hospodársku činnosť.

Po analýze dostupných informácií bolo v správnych územiach povodí a v čiastkových povodiach na území SR identifikovaných spolu 559 oblastí (1 286,445 km) s výskytom významného povodňového rizika, z toho:
a) 378 geografických oblastí, v ktorých existuje potenciálne významné povodňové riziko,
b) 181 geografických oblastí, v ktorých možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika.
Pokiaľ ide o čiastkové povodie Hornád , situácia je nasledovná :
Hornád **57 oblastí / 122,000 km**

V súlade s ust. § 6 a 7 zák.č. 7/2010 Z.z. v platnom znení boli pre územie Slovenskej republiky spracované ***Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika vodných tokov Slovenska*****,** ktoré sú verejne dostupné na web stránke MŽP SR. ***Úsek toku Torysa***, ktorej sa navrhovaná činnosť dotýka, je zaradená ako geografická oblasť, kde je ***potenciálne významné povodňové riziko existujúce.***

→ ***Vodohospodársky významné toky***

Vodohospodársky významnými tokmi sú hraničné vodné toky, vodné toky, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, vodné toky s plavebným využitím, vodné toky s významným odberom vody pre priemysel a poľnohospodárstvo, vodné toky využívané na iné účely, prípadne ich vodohospodársky ucelené úseky.

Zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských tokov na území SR ustanovuje vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných tokov a vodárenských vodných tokov. V zmysle uvedeného celý povrchový tok ***Torysa, číslo hydrologického poradia 4-32-04-001, je vodohospodársky významným vodným tokom.***

→ ***Chránené územia podľa zákona o vodách***

Ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov stanovuje zákon č.364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov. Chránenými územiami podľa zákona o vodách sú: ochranné pásma vodárenských zdrojov, chránené vodohospodárske oblasti, citlivé a zraniteľné oblasti.

Ochranné pásma vodných zdrojov

Záujmové územie v k.ú. Vyšná Hutka nie je súčasťou žiadneho ochranného pásma vodného zdroja.

Chránená vodohospodárska oblasť (ďalej CHVO)

CHVO je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd, v ktorom je potrebné v maximálnej miere vylúčiť účinky nepriaznivo ovplyvňujúce kvalitatívny alebo kvantitatívny režim vôd. Podmienky ochrany vôd v CHVO sú upravené zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov. ***Do územia obce Vyšná Hutka nezasahuje žiadna chránená vodohospodárska oblasť.***

Citlivé a zraniteľné oblasti

Podľa NV SR č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, za *citlivé oblasti* sa ustanovujú vodné útvary povrchových vôd na území Slovenskej republiky.

Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané pozemky v obciach, ktorých zoznam je uvedený v Prílohe č.1 NV SR č.174/2017 Z.z. Obec ***Vyšná Hutka*** je súčasťou tejto prílohy, to znamená, že poľnohospodársky využívané pozemky v obci patria do zraniteľných oblastí.

Pôdne pomery

Celková výmera územia obce má plochu 362,3 ha. Z tejto plochy väčšiu časť katastra obce Vyšná Hutka zaberá poľnohospodárska pôda, ktorú v prevažnej miere tvorí orná pôda (79,68 %) a trvalé trávne porasty (10,15 %). Poľnohospodársky využívaná pôda v katastrálnom území je vymedzená prírodnými hranicami. Nepoľnohospodársku pôdu tvoria prevažne zastavaná plocha (55,21 %) a vodné toky (38,03 %).

Na území obce ***Vyšná Hutka*** sú nivné pôdy. Nivná pôda sa vytvára na mladých riečnych náplavoch. Má menej výrazne vyvinutý horizont A, pod ktorým je už len materská zemina C. Horizont A vzniká pri občasnom naplavovaní nových vrstvičiek kalu a piesku pri povodniach. Tento typ pôdy je charakteristický pri tokoch a potokoch, ktoré občas nanášajú, alebo donedávna nanášali za povodní na nivu svoje splaveniny.

Pôdne typy na území obce Vyšná Hutka

Pôdny typ	Pôdna jednotka
fluvizeme	fluvizeme kultizemné, sprievodné fluvizeme glejové, modálne a kultizemné ľahké; z nekarbonátových aluviálnych sedimentov
kambizeme	kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové; zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín
pseudogleje	pseudogleje nasýtené z polygenetických hlín, sprievodné čiernice glejové prekryté

Bonitované pôdno-ekologické jednotky

Koncepcia bonitácie poľnohospodárskych pôd v podstate nadväzuje na tradičné princípy bonitácie u nás. Každá parcela je charakterizovaná parametrami pôdno - ekologických vlastností vyjadrenými tzv. ***bonitovanými pôdno-ekologickými jednotkami (BPEJ)***.

Týmto jednotkám odpovedajú aj normatívne údaje o produkcii poľnohospodárskych plodín, ktoré sa môžu v daných prírodných podmienkach a pri obvyklej agrotechnike pestovať, ako aj normatívne údaje o nákladoch, čo slúži pre výpočet ceny pôdy. Vlastná bonita - hodnota pôdy sa v súčasnej bonitácii vyjadruje celoštátne platnou cenou pôdy a nie bonitnou triedou. Údaje o produkcii a nákladoch sa po určitých obdobiach aktualizujú rovnako ako aj cena pôdy.

Bonitované pôdno-ekologické jednotky v k. ú. Vyšná Hutka

Triedy	%
1.trieda - kategória BPEJ 1-4 (osobitne chránené pôdy)	0,00
2.trieda - kategória BPEJ 5-7	71,29
3.trieda - kategória BPEJ 8-9	20,41
ostatné (zast. územia, lesy, vodné plochy)	8,30

Zdroj: beiss.sk

Fauna a flóra

Flóra a vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia SR (Futák, 1980) patrí navrhovanou činnosťou dotknuté územie do oblasti do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermnej flóry (Eupannonicum), okresu Košická kotlina.
Podľa Geobotanickej mapy Slovenska (Michalko et al., 1986) sa v záujmovom území vyskytovali:
• dubovo-hrabové lesy panónske (Querco robori-Carpinenion betuli)
• dubové nátržníkové lesy (Potentillo albae-Quercion)
• dubovo-cerové lesy (Quercetum petraeae-cerris s.l.)
• dubovo-hrabové lesy karpatské (Carici pilosae-Carpinenion betuli)
• dubové kyslomilné lesy (Genisto germanicae-Quercion daleschampsii
• lužné lesy nížinné (Ulmenion)

Vplyvom človeka došlo k zmenám vegetačného krytu, lesy boli vyklčované a premenené na polia, lúky a pasienky. Pôvodná prirodzená vegetácia je značne zmenená. Dominantné zastúpenie riešeného územia tvorí poľnohospodárska pôda, ktorá je využívaná na pestovanie poľnohospodárskych plodín alebo ju pokrývajú trvalotrávne porasty, ktoré sú intenzívne využívané.

Katastrálne územie obce ***Vyšná Hutka*** zahŕňa poľnohospodársky intenzívne využívanú krajinu Košickej kotliny, hodnotné prírodné biotopy, ktoré sa vyskytujú najmä v aluviálnej nive rieky Torysa. Z nelesnej vegetácie má výrazne zastúpenie orná pôda so segetálnou vegetáciou, v agrocenózach izolovane vystupujú aj krovinné porasty remízok, poľných medzí, tvoriace významné refúgiá pre faunu katastrálneho územia. Kvalitné krovinné porasty sa viažu aj na brehové porasty Torysy.

Vodný tok Torysy sprevádzajú väčšinou pôvodné súvislé brehové porasty vŕb so vtrúsenou jelšou lepkavou, miestami sú doplnené nevhodnou radovou výsadbou topoľov.

Lúčne a pasienkové spoločenstvá, využívané na kosenie a pasenie, majú charakteristickú druhovú skladbu a ich existencia a ďalší vývoj závisí od spôsobu obhospodarovania. V katastrálnom území obce sa najkvalitnejšie lúčne spoločenstvá vyskytujú v nive Torysy. Vlhkomilné a mokradné spoločenstvá sa vyskytujú v katastrálnom území predovšetkým v nive Torysy.

Časť plochy v katastrálnom území obce zaberajú v súčasnosti neobhospodarované, úhorom ponechané bývalé orné pôdy, lúky a pasienky, s osobitným druhovým zložením vegetácie a značným rozšírením ruderálnych a inváznych druhov rastlín, ktoré postupne zarastajú náletovou NDV.

Fauna

Z hľadiska zoogeografického členenia územia Slovenska na živočíšne regióny (Čepelák, Atlas SSR, 1980) leží posudzované územie v provincii Vnútrokarpatských zníženín. V rámci provincie patrí do Panónskej oblasti, juhoslovenského obvodu, okrsku Košického.

Širšie dotknuté územie je prevažne poľnohospodárskou krajinou s chudobnými živočíšnymi spoločenstvami lúk a polí : hrabavka škvrnitá *(Pelobates fuscus)*, prepelica poľná *(Coturnix coturnix),* jarabica poľná *(Perdix perdix)*, škovránok poľný *(Alauda arvensis)*, zajac poľný *(Lepus europaeus)*, syseľ obyčajný *(Citellus citellus),* ležiak obyčajný *(Burhinus oedicnemus)*, kaňa sivá *(Circus cyaneus)*, kaňa popolavá *(Circus pigardus)*, myšiarka močiarna *(Asio flammeus)*, trasochvost žltý (Motacilla flava), strnádka lúčna *(Emberiza calandra)*, chrček roľný *(Cricetus cricetus)* a tchor stepný *(Mustela eversmanni)*, pre vlhké lúky je charakteristický chrapkáč poľný *(Crex crex)*. Poľovná zver je zastúpená hlavne bažantom obyčajným *(Phasianus colchicus)*,srncom hôrnym *(Capreolus capreolus)*, sviňou divou *(Sus scrofa)*, jeleňom obyčajným *(Cervus elaphus)*, prepelicou a jarabicou. Z ostatných druhov tu žije líška obyčajná *(Vulpes vulpes)*, kuna lesná *(Martes martes)* a iné.

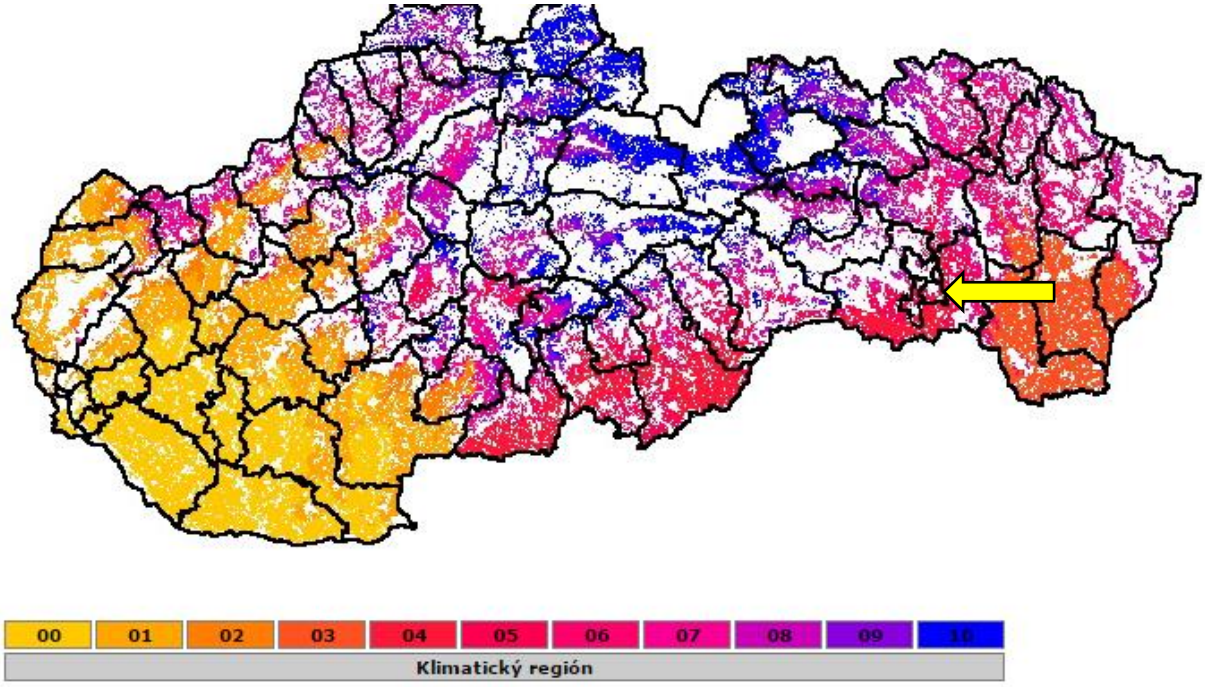
Klimatické pomery

Územie dotknuté navrhovanou činnosťou patrí podľa klimatického členenia *(In: Atlas krajiny SR, 2002), do teplej klimatickej oblasti, okrsku T5* – teplého, mierne suchého, s chladnou zimou. V okrsku T5 je Končekov index zavlaženia I_z = 0 až -20.

Priemerné teploty vzduchu v hodnotenom území v mesiaci júl, ktorý je najteplejším mesiacom, dosahujú 19-20°C. Na najbližšej meteorologickej stanici Košice-letisko (ďalej MS), v období pozorovania 1961-1990, dosahovala priemerná teplota vzduchu 19,0°C. Priemerné teploty v mesiaci január, ktorý je najchladnejším mesiacom, dosahujú -3 až -4°C. Na MS v období pozorovania 1961 – 1990, dosahovala -3,5°C. Najvyššie priemerné mesačné teploty vzduchu sú v mesiacoch júl a august. Najnižšie teploty sú v mesiacoch december až február. V období pozorovania teplôt na MS v r. 1961 – 1990 bola priemerná ročná teplota vzduchu 8,6°C (*In: Atlas krajiny SR, 2002*). V tom istom období pozorovania bola priemerná ročná teplota aktívneho povrchu pôdy 10°C (*In: Atlas krajiny SR, 2002*).

Priemerný ročný počet letných dní zaznamenaných na MS (v rokoch 1961-1990) je 52 a mrazových dní 115. Priemerný ročný počet vykurovacích dní je 210 až 220 (*In: Atlas krajiny SR, 2002*).

Klimatické oblasti Slovenska

Kód regiónu - charakteristika	TS > 10°C	td > 5°C [dni]	VI - VIII [mm]	Tjan. [°C]	Tveget. [°C]
05 – pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny	2800 - 2500	222	150 - 100	-3 - 5	14 - 15

Vysvetlivky:
TS > 10°C - suma priemerných denných teplôt nad 10°C; td > 5°C - dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C v dňoch; VI - VIII - klimatický ukazovateľ zavlaženia podľa Budyka (rozdiel potenciálneho výparu a zrážok v mm); Tjan. - priemerná teplota vzduchu v januári; Tveget. - priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie (IV-IX)

→ *Zrážky*

Zrážky sú ovplyvňované nadmorskou výškou územia. Priemerný ročný úhrn zrážok v riešenom území je 600-700 mm (obdobie pozorovania 1961-1990). Absolútne mesačné maximum zrážok podľa obdobia pozorovania 1956 – 2000, je do 200 mm. Maximálny denný úhrn na MS je 110,5 mm (obdobie pozorovania 1951-2000). Priemerné úhrny zrážok v júli sú 60-80 mm a v januári

20-30 mm (obdobie pozorovania 1961 – 1990). Počet dní so snehovou prikrývkou je 40-60 dní, priemerná výška snehovej prikrývky za rok, nameraná na MS je 8 cm *(Atlas krajiny SR, 2002).*

→ ***Vlhkosť***

S teplotou vzduchu úzko súvisí aj relatívna vlhkosť vzduchu. Priemerná denná relatívna vlhkosť vzduchu riešeného územia je cca 40%, pričom v zime je najväčšia, kedy prevláda západné alebo severozápadné prúdenie vzduchu, ktoré prináša vlhký morský (oceánsky) vzduch. Priemerný počet dní s dusným počasím je 20 až 30 dní (obdobie pozorovania 1961 – 1990). Priemerný počet dní s nízkou relatívnou vlhkosťou vzduchu (<40 %) nameraný na MS je 46. Riešené územie patrí do oblasti nížin so zníženým výskytom hmiel, kde priemerný ročný počet dní s hmlou je v rozmedzí 20 až 45 dní v roku
(Atlas krajiny SR, 2002).

→ ***Veterné pomery***

Pre hodnotenie veterných pomerov mesta Košice boli použité meteorologické údaje z meteorologickej stanice Košice–letisko, ktorá sa nachádza v južnej časti mesta a leží v nadmorskej výške 230 m.

Z hľadiska rozptylu znečisťujúcich látok v ovzduší sú najrelevantnejšími meteorologickými parametrami smer a rýchlosť vetra. Z dlhodobého hľadiska sa tieto parametre odzrkadľujú v klimatických veterných ružiciach, priemernej ročnej rýchlosti vetra a podiele bezvetria. Priemerná ročná rýchlosť vetra za posledných desať rokov na MS je 2,8 $m.s^{-1}$, bezvetrie sa vyskytuje v necelých 11 % roka a rýchlosti vetra do 2 $m.s^{-1}$ prevládajú takmer polovicu roka, až 44 % prípadov. Je zrejmé, že rýchlosti vetra nad 8 $m.s^{-1}$ predstavujú výraznú menšinu prípadov, čo predstavuje v tomto prípade len 2 %.

→ ***Klimatické zmeny***

Zmeny klímy - tento termín sa v minulosti používal pre všetky zmeny súvisiace s klímou (v súčasnosti podľa Medzivládneho panelu OSN pre zmenu klímy (IPCC, 1996) takto nazývajú už len zmeny klímy prirodzeného charakteru, teda spôsobené zmenami slnečnej aktivity a inými astronomickými faktormi, sopečnými erupciami, zmenami cirkulácie oceánov atď.). Zmena klímy - je len tá časť zo všetkých zmien klímy, ktorú spôsobuje človek zmenou skleníkového efektu atmosféry (emisiou skleníkových plynov a aerosólov, zmenou využívania krajiny).

V súčasnosti dochádza ku klimatickým zmenám, teploty rastú, dochádza k zmenám distribúcie zrážok, ľadovce a sneh sa topia a priemerná celosvetová hladina mora sa zvyšuje.

Globálna teplota sa za posledných 150 rokov zvýšila o približne 0,8 ºC a predpokladá sa, že sa bude ďalej zvyšovať.

Najčastejšou príčinou povodní je tuhá zima a výdatné zrážky spôsobujúce presýtenie prírodného prostredia, ktoré pri nasledujúcich dažďoch nie je už schopné vstrebávať prebytočnú vodu. Nárast vodných hladín spôsobuje aj topenie ľadovcov v Alpách a globálne otepľovanie. Hromadenie vodných pár v atmosfére zapríčiňujú nárast kondenzačných procesov a následných dažďov.

Prejavy klimatickej zmeny na Slovensku

Globálne otepľovanie sa na Slovensku prejavilo nárastom priemernej ročnej teploty vzduchu za posledných 100 rokov o 1,1 °C, k čomu sú podkladom najmä pozorovania z observatória v Hurbanove, prebiehajúce od roku 1871, od roku 1901 kontinuálne. Najteplejších 12 rokov bolo zaznamenaných od začiatku 90-tych rokov. Zároveň došlo k poklesu atmosférických zrážok v priemere o 5,6 %. Regionálne rozdiely boli zaznamenané medzi južnou a severnou časťou územia. Na juhu Slovenska bol tento pokles 10 %, kým na severe a severovýchode 5%. Prejavom klimatických zmien je najmä výrazný pokles relatívnej vlhkosti vzduchu (do 5%). Podobne poklesla snehová pokrývka takmer na celom území Slovenska.

Chránené územia prírody

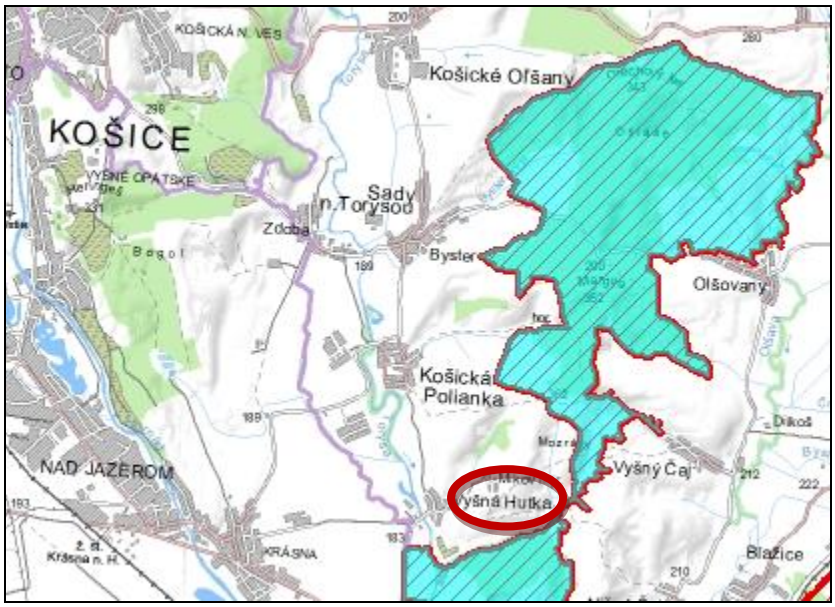
V riešenom území nie sú evidované chránené územia podľa zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších noviel. Navrhovanou činnosťou dotknutá lokalita v k.ú. ***Vyšná Hutka*** leží v prvom stupni územnej ochrany. ***Lokalita dotknutá navrhovanou činnosťou nezasahuje do území európskeho významu, chránených vtáčích území, ani iných chránených území v zmysle zák.č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.***

Národná sieť chránených území

V posudzovanom území nie sú podľa Štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody SR evidované chránené územia podľa zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Obec ***Vyšná Hutka*** leží v prvom stupni územnej ochrany, v ktorom sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny.

Natura 2000

Do k.ú. obce ***Vyšná Hutka*** rámci siete NATURA 2000 ***nezasahuje chránené vtáčie územie SKCHVU009 Košická kotlina*****,** ktoré bolo ustanovené Vyhl. MŽP SR č.22/2008 Z.z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Košická kotlina - viď nasledujúca mapa :

Na území obce ***Vyšná Hutka*** sa nenachádzajú navrhované územia európskeho významu SKÚEV.

Realizácia navrhovanej činnosti vzhľadom na jej lokalizáciu nebude mať vplyv na chránené územia.

Navrhovanou činnosťou priamo dotknuté územie a jeho širšie okolie podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov patrí do prvého stupňa ochrany prírody a krajiny, ktorému sa neposkytuje územná ochrana podľa § 17 až 31 citovaného zákona.

Navrhovaná činnosť je situovaná mimo vyhlásených území patriacich do sústavy NATURA 2000.

Mokrade

V k.ú. ***Vyšná Hutka*** sa nenachádzajú medzinárodne významné, či regionálne významné mokrade. Hodnotené územie nie je súčasťou Ramsarského dohovoru o mokradiach.

Chránené stromy

V zmysle všeobecne záväznej vyhlášky Krajského úradu v Košiciach č.1/1996 z 27. novembra 1996, ktorou sa vyhlasuje zoznam chránených stromov v Košickom kraji v k.ú. ***Vyšná Hutka nie sú evidované žiadne chránené stromy.***

- ***Osobitne chránené druhy živočíchov a rastlín***

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vykonávacích predpisov neboli v dotknutom území vyčlenené biotopy európskeho a národného významu, rovnako neboli zaznamenané druhy živočíchov a národného významu.

- ***Významné migračné koridory živočíchov***

Na údolie rieky Torysa sa napája od severu jedna z hlavných jarných a jesenných migračných ciest vtáctva. Podľa Národnej ekologickej siete Slovenska ***rieka Torysa predstavuje hydrický ekologický koridor národného významu***. Údolím Torysy prebiehajú aj ekologické koridory európskeho významu – paneurópska migračná cesta vtákov a koridor so smerom prenikania pontických a submediteránnych prvkov flóry a fauny.

Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Krajina, krajinný obraz, scenéria

Súčasná krajinná štruktúra a funkčné využitie krajiny je dané výsledkom dlhodobého vplyvu človeka na jej systémy, je odrazom aktuálneho využitia zeme.

Súčasnú krajinnú štruktúru obce Vyšná Hutka tvorí prevažne poľnohospodárska pôda (spolu 89,88 %) z toho 58,07 % tvorí orná pôda, 8,5 % záhrady, 1,24 % ovocné sady, 22,06 % trvalý trávny porast. Nepoľnohospodárske pôdy predstavujú spolu 10,11 % plochy, z toho vodné plochy 3,54 %, zastavané plochy 5,72 % a ostatné plochy 0,83 % (*zdroj :beiss.sk*).

Najbližšie okolie zastavaného územia obce má sekundárnu štruktúru krajiny – komplexy poľnohospodárskych plôch, prerušených vodnými tokmi s ostatkami sprievodnej zelene a eróznymi ryhami s drevinovou vegetáciou. Celkovo je možné hodnotiť krajinnú štruktúru katastrálneho územia obce ako nerovnomernú a málo vyváženú.

Stabilita a ochrana

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov na území obce ***Vyšná Hutka*** platí 1. stupeň územnej ochrany, na ktorý sa vzťahuje § 12 uvedeného zákona. Napriek tomu je v území potrebné zabezpečiť dodržiavanie všeobecnej územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny a ochrany drevín.

V širšom dotknutom území boli vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky :

1. *Rieka Torysa*. Prirodzene tečúci podhorský tok, bohato meandrujúci, zväčša so súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. Biotopy Br6, Br7, Br8, Kr9, Lk5. Lk6, Pr2, Ls1.2, Ls1.3.
2. *Komplex prevažne drevinových porastov na ploche výrazného úvozu, ktorý je pravdepodobne starým korytom prítoku Torysy*. Biotopy Tr7, Kr7, Kr9, Lk5, Pr2, Ls1.3, Ls2.1. Časť polygónu je súčasťou vymedzeného priestoru Holice v rámci CHVÚ.
3. Oľšava. Prirodzene tečúci podhorský tok, bohato meandrujúci, zväčša so súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. Biotopy Br6, Br7, Br8, Kr9, Lk5. Lk6, Pr2, Ls1.3.
4. *Pravostranný prítok Oľšavy*. Prirodzene tečúci, bohato meandrujúci podhorský tok s dobre vyvinutými brehovými porastmi, ktoré najmä mimo lesných porastov v hornej časti polygónu prechádzajú lokálne až do formácií charakteru lužného lesa. Biotopy Kr9, Lk5, Lk6, Lk10, Pr2, Ls1.3.

5. *Malá Borša – Konopiská*. Rozsiahly komplex poloprirodzených travinno-bylinných spoločenstiev s rôznym stupňom obhospodarovania. V spoločenstvách prevažujú teplo a suchomilné druhy. Biotopy Tr7, Kr7, Tr1, Lk1, Lk3.
6. *Hutka*. Geomorfologicky výrazná vyvýšenina s travinno-bylinnými a krovinovými spoločenstvami a hodnotnou teplomilnou vegetáciou. Biotopy Tr1, Kr7, Ls2.1. Územie je v rámci ÚPN VÚC Košického kraja evidované ako navrhovaná prírodná pamiatka bez uvedenia výmery a hraníc,
7. *Holec*. Komplex poloprirodzených travinno-bylinných spoločenstiev s rôznym stupňom obhospodarovania. V spoločenstvách prevažujú živné druhy. Biotopy Tr7, Kr7, Tr1, Lk1, Lk3.
8. *Lebeň*. Komplex dubových a dubovohrabových lesných porastov a porastov mimolesných drevín charakteru lesa, lokálne s vtrúsenými ihličnatými drevinami. Biotopy Tr7, Kr7, Ls2.1.

Najbližšie k dotknutej lokalite sa nachádza biocentrum regionálneho významu BRV/10 ***Lebeň***, ktorý predstavuje komplex listnatého lesa a rovnomenný potok s bohatým krovinným zárastom.

Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

Obec Vyšná Hutka

Okres : Košice – okolie

Región : Abovský

Prvá písomná zmienka: r.1293

Počet obyvateľov: 437

Výmera katastra: 362 ha

Obec ***Vyšná Hutka*** bola osídlená v neolite – bola sídliskom bukovohorskej kultúry. Prvá písomná zmienka o obci Vyšná Hutka je z roku 1293. Patrila Fabiánovi a jeho potomkom, od roku 1383 viac ráz menila majiteľov, v 18. storočí patrila pánom z Barce. V roku 1427 mala 3 porty, v roku 1630 odviedla deviatok 1⁄2 porty od gazdov a 1/4 porty od želiarov a v roku 1772 mala 12 gazdovských, 5 domkárskych a 2 želiarske domácnosti.

Prvotné obyvateľstvo obce pracovalo v hutách, liali železnú rudu a podľa tohto je aj pomenovanie obce. V roku 1600 došlo k zosuvu pôdy a zničeniu obce. Terajší obyvatelia sa prisťahovali na územie obce v roku 1700. Zaoberali sa hlavne poľnohospodárstvom, ale aj ovocinárstvom.

Za I. ČSR bola Vyšná Hutka poľnohospodárskou obcou, v rokoch 1938 – 1945 bola pripojená k Maďarsku. JRD bolo založené v roku 1960. Obyvatelia pracovali prevažne v priemyselných podnikoch v Košiciach.

V roku 2012 žilo v obci ***Vyšná Hutka*** 444 obyvateľov. K 1.8.2019 žije v obci Vyšná Hutka 455 obyvateľov, čo predstavuje 0,4 % z počtu obyvateľov okresu Košice - okolie. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 3,623 km^2 a priemerná hustota osídlenia predstavuje 122,55

obyvateľov/km^2. Hustota obyvateľstva je v obci vyššia ako hustota obyvateľstva v okrese Košice - okolie.

Národnostné menšiny sú v obci Vyšná Hutka zastúpené iba nepatrne. V obci jednoznačne prevažujú obyvatelia slovenskej národnosti.

Na území obce Vyšná Hutka sa nenachádzajú školy ani školské zariadenia. Deti a mládež z obce dochádzajú do spádových škôl v Košiciach, prevažne do mestskej časti Krásna nad Hornádom.

Keďže je v obci ***Vyšná Hutka*** tiché krásne prostredie je tu výrazný potenciál pre takzvaný zdravotný cestovný ruch (relax, fitness, skrášľovanie, kondícia) a agroturistiku. V budúcnosti sa plánuje vytvorenie turistických chodníkov v spolupráci s okolitými obcami a výstavba prepojovacej cesty do obce Košická Polianka.

Obec ***Vyšná Hutka*** je od mesta Košice vzdialená približne 5 km. Obec Vyšná Hutka je napojená na mesto Košice mestskou hromadnou dopravou.

Technická infraštruktúra

V obci ***Vyšná Hutka*** je vybudovaný vodovod, kanalizácia v obci nie je vybudovaná. Odpadové vody sú zachytávané v domových žumpách, ktoré sú vo väčšine prípadov z technického hľadiska nevyhovujúce. Obec Vyšná Hutka je plynofikovaná od roku 1997.

Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

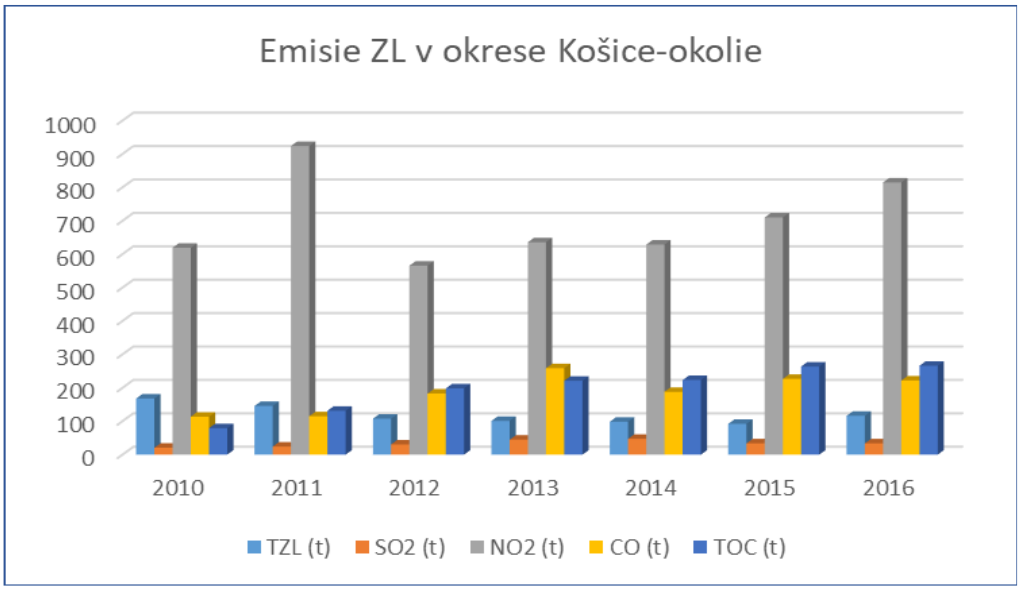
Znečistenie ovzdušia

Prehľad o množstvách emisií zo stacionárnych zdrojov okresu Košice – okolie **za rok 2017** je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

kód okresu	okres	TZL(t)	amoniak a jeho plynné zlúčeniny vyjadrené ako NH_3	oxidy dusíka (NOx) - oxid dusnatý a oxid dusičitý vyjadrené ako oxid dusičitý (NO2)	Oxid uhoľnatý CO(t)	organické látky vyjadrené ako celkový organický uhlík (TOC)
806	**Košice - okolie**	76,724	66,959	923,552	330,544	249,250

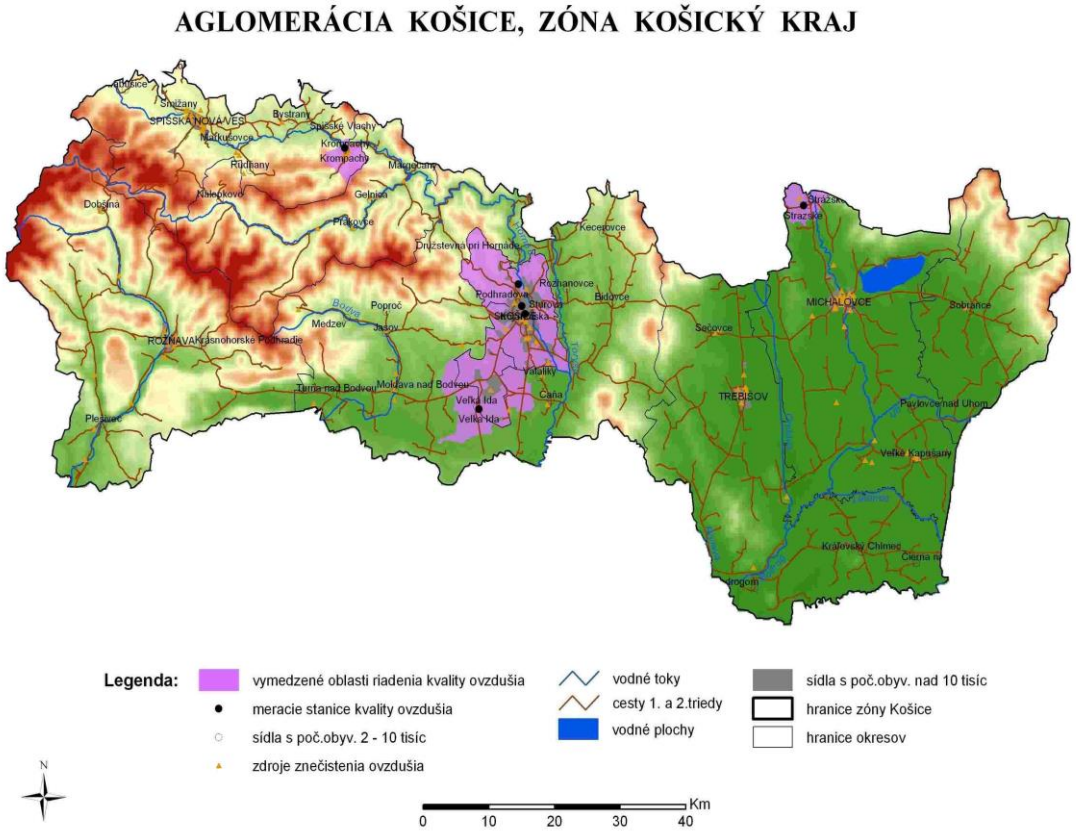
Zdroj : NEIS Report

Vývoj emisií znečisťujúcich látok v okrese Košice – okolie r. 2010 - 2016

Všetky monitorovacie stanice v Košickom kraji – s výnimkou monitorovacích staníc prevádzkovateľa USS - vlastní SHMÚ a sú súčasťou Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia.

Na nasledujúcej mape sú vyznačené vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia, meracie stanice kvality ovzdušia a zdroje znečistenia ovzdušia v zóne Košický kraj.

Oblasti riadenia kvality ovzdušia pre rok 2018, vymedzené na základe merania v rokoch 2015-2017 (s prihliadnutím na výsledky meraní v predchádzajúcich rokoch v prípade nedostatočného počtu platných meraní).

Oblasť	Vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia	Znečisťujúca látka
Košice Košický kraj	územia mesta Košice a obcí Veľká Ida, Sokoľany, Bočiar a Haniska	PM_{10}, BaP

Obec ***Vyšná Hutka*** nie je súčasťou oblasti riadenia kvality ovzdušia. Ovzdušie v obci Vyšná Hutka je negatívne ovplyvnené malými zdrojmi, ku ktorým zaraďujeme lokálne kúreniská spaľujúce fosílne palivá.

K zdrojom znečistenia ovzdušia v okolí patria aj emisie z automobilovej dopravy – mobilné zdroje znečistenia, pričom tieto emisie každým rokom stúpajú úmerne so zvyšujúcim počtom automobilov. V samotnej obci ***Vyšná Hutka*** sa nenachádza významný znečisťovateľ ovzdušia.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Kvalita povrchových vôd

Kvalita povrchových vôd v roku 2017 vo všetkých monitorovaných miestach splnila limity pre vybrané všeobecné ukazovatele a ukazovatele rádioaktivity. Prekračované limity boli hlavne u

syntetických a nesyntetických látok, hydrobiologických a mikrobiologických ukazovateľoch a vo všeobecných ukazovateľoch hlavne dusitanový dusík.

Počet monitorovaných miest a ukazovatele nespĺňajúce všeobecné požiadavky na kvalitu povrchovej vody podľa nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z., časť A a E.

Medzinárodné povodie	Čiastkové povodie	Počet monitorovaných miest v čiastkovom povodí		Ukazovatele, ktoré nespĺňajú požiadavky na kvalitu povrchovej vody podľa prílohy č.1	
		Sledované	nespĺňajúce požiadavky	všeobecné ukazovatele (A)	hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele (E)
Dunaj	*Hornád*	22	20	CHSK$_{Cr}$,RL$_{550}$,EK (vodivosť),Ca,Cl^{-}, N-NO$_2$,N-NO$_3$, AOX, NEL$_{UV}$	abudancia fytoplanktónu, črevné enterokoky, koliformné baktérie, chlorofyl-a, termotolerantné kol.baktérie, kultivovateľné mikroorganizmy pri 22 ^{o}C

Ukazovatele nespĺňajúce všeobecné požiadavky na kvalitu povrchovej vody podľa nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z., časť B a C.

Medzinárodné povodie	Čiastkové povodie	Ukazovatele, ktoré nespĺňajú požiadavky na kvalitu povrchovej vody podľa prílohy č.1	
		nesyntetické látky (B)	syntetické látky (C)
Dunaj	*Hornád*	Cu (RP), Ni (RP), Zn (RP)	CN (RP),DEHP (RP),TBT (RP)*,B(a)P (RP)*,B(ghi)perylén (RP)*, Indenopyrén (RP)*

RP - prekročenie ročného priemeru
NPK - prekročenie najvyššej prípustnej koncentrácie
** - potenciálne nevyhovuje požiadavkám na kvalitu vody podľa nariadenia vlády 269/2010 Z. z. a 167/2015 Z.z. (< 12 meraní za rok)*
Zdroj: SHMÚ

Kvalita podzemných vôd

Podzemné vody terás Hornádu majú spravidla horšiu priemernú kvalitu ako vody poriečnej zvodne. Vody sú prevažne kalciovo – hydrogén – karbonátové s fáciou C-Na, N-Ca, C-Cl. Veľmi často nevyhovujú kvalitatívnym požiadavkám vysokým obsahom dusičnanov, presahujúcim až 100 mg.l-1, Fe, Mn a amónnych iónov.

K najčastejším prekročeniam limitných hodnôt dochádza, tak ako aj v minulých rokoch, pri Fe a Mn v dôsledku nepriaznivých kyslíkových pomerov. Namerané boli aj vysoké hodnoty síranov, dusičnanov a chloridov. Zo stopových prvkov bola nameraná nadlimitná koncentrácia hliníka a olova, čo poukazuje na potrebu zvýšenej ochrany. Znečistenie podzemných vôd odráža predovšetkým vplyvy - priemyselnej, poľnohospodárskej činnosti a vypúšťania splaškových odpadových vôd.

Podzemné vody patria medzi stredne až vysoko mineralizované (270 -1130 mg.l-1). Podľa Palmer – Gazdovej klasifikácie je chemické zloženie podzemných vôd veľmi rôznorodé. Mení sa od základného výrazného a nevýrazného vápenato – horečnato - hydrogénuhličitanového, cez prechodný vápenato-sírano-hydrogénuhličitanový a prechodný sódno-chlorido-hydrogénuhličitanový typ až po základný nevýrazný vápenato-síranový typ. Táto rôznorodosť základného chemického zloženia je odrazom horninového prostredia, ale aj odrazom priemyselnej a poľnohospodárskej činnosti v Košickej kotline.

Kontaminácia a erózia pôdy

Medzi závažnú degradáciu pôdy patrí kontaminácia pôd ťažkými kovmi a organickými polutantmi, acidifikácia, ale aj alkalizácia.

Monitorovanie a hodnotenie kontaminácie pôd je súčasťou Čiastkového monitorovacieho systému Pôda. Monitorovaním zistené hodnoty sú posudzované podľa Rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde (kovov, anorganických zlúčenín, aromatických zlúčenín, polycyklických aromatických uhľovodíkov, chlórovaných uhľovodíkov, pesticídov a iných. Zvýšené hodnoty rizikových látok v pôde nad limitnými hodnotami sú dôsledkom vplyvu imisií, ale na mnohých miestach ide o prejav prirodzených endogénnych geochemických anomálií.

Namerané hodnoty zistené v rámci ČMS – Pôda prekročili v Košickom kraji A limity a v ohrozených oblastiach aj B a C limity rizikových látok v pôde.

Medzi 12 najohrozenejších oblastí s pôdami kontaminovanými rizikovými látkami patrí aj ***oblasť Košickej kotliny***. Hlavným zdrojom kontaminantov pôdy v Košickej kotline je hutnícky priemysel produkujúci exhaláty SO_x , NO_x a navyše aj Cu, Mn, Pb a ťažkých kovov. V okrese Košice – okolie boli zaznamenané aj zvýšené koncentrácie Cd, Hg, As, Ni a Zn.

V okrese Košice – okolie sú pôdy s obsahom rizikových prvkov zaradené do kategórie pod limit až nekontaminované. Úroveň kontaminácie geologickej zložky životného prostredia v okrese Košice – okolie vyjadrené pomocou indexu environmentálneho rizika z kontaminácie geologického prostredia je uvedená v nasledujúcej tabuľke :

Okres	I_{ER}	I_{ERpv}	I_{ERp}	I_{ERrs}
Košice - okolie	2,47	2,43	2,02	2,95

Poznámka: I_{ERpv}, I_{ERp}, I_{ERrs}, I_{ER} – indexy environmentálneho rizika pre podzemné vody, pôdy, riečne sedimenty a geologické zložky spolu.

Pokiaľ ide o *fyzikálnu degradáciu pôdy*, ohrozenosť poľnohospodárskej pôdy v okrese Košice – okolie vodnou eróziou je uvedený v nasledujúcej tabuľke :

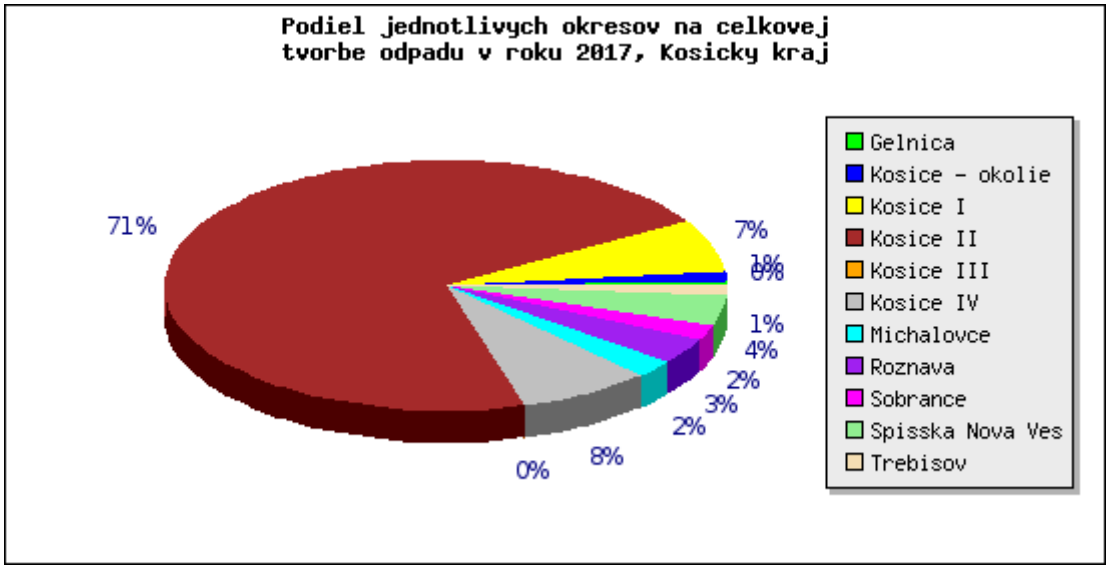
Okres	**Kategória eróznej ohrozenosti**			
	žiadna až slabá erózia	**stredná erózia**	**silná erózia**	**extrémna erózia**
Košice - okolie	78,68	10,16	10,31	0,86

Odpady

Prehľad o nakladaní s **ostatnými odpadmi** na území okresu Košice – okolie v roku 2017 v porovnaní s Košickým krajom je uvedený v nasledujúcej tabuľke :

Územie	Zhodnocovanie materiálové [t]	Zhodnocovanie energetické [t]	Zneškodňov. spaľovaním bez energetického využitia [t]	Zneškodňov. skládkovaním [t]	Iný spôsob nakladania [t]	Spolu[t]
Okres Košice - okolie	5376,80	11195,15	x	14754,52	345,77	31672,24
Produkcia odpadov za Košický kraj	932451,65	91116,43	641,70	972343,56	355913,59	2365656,67

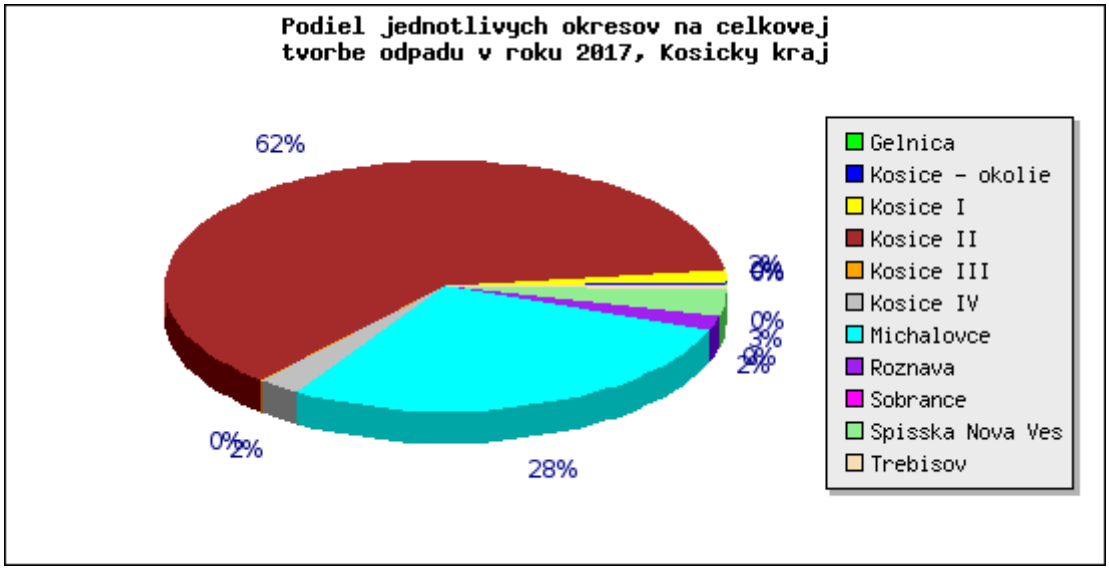
Podiel okresu Košice – okolie na celkovej tvorbe **ostatného odpadu** v Košickom kraji je zrejmý z nasledovného obrázku :

Prehľad o nakladaní s **nebezpečnými odpadmi** na území okresu Košice – okolie v roku 2017 v porovnaní s Košickým krajom je uvedený v nasledujúcej tabuľke :

Územie	Zhodnocovanie materiálové [t]	Zhodnocov. energetické [t]	Zneškodňov. spaľovaním bez energetického využitia [t]	Zneškodňov. skládkovaním [t]	Iný spôsob nakladania [t]	Spolu[t]
Okres Košice - okolie	141,26	0,16	-	4,69	20,06	166,18
Produkcia odpadov za Košický kraj	2148,83	137,03	1576,01	37371,55	5197,42	64599,07

Podiel okresu Košice – okolie na celkovej tvorbe **nebezpečného odpadu** v Košickom kraji je zrejmý z nasledovného obrázku :

V súčasnosti je v Košickom kraji v prevádzke jedna spaľovňa komunálneho odpadu v Kokšov – Bakši. Spaľovňa zneškodňuje odpady z mesta Košice a priľahlých obcí vrátane.

Nakladanie s komunálnymi odpadmi sa v obci ***Vyšná Hutka*** riadi schváleným Všeobecne záväzným nariadením obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce.

Na území obce vzniká predovšetkým zmesový komunálny odpad, ktorý je produkovaný obyvateľmi obce. Zber a zvoz komunálneho odpadu obec zabezpečuje prostredníctvom oprávnenej spoločnosti. Frekvencia odvozu je 2x mesačne.

V obci ***Vyšná Hutka*** je zavedený separovaný zber vybraných zložiek komunálneho odpadu – papier a lepenka, sklo, plasty, kov a VKM.

Environmentálna regionalizácia

Environmentálna regionalizácia Slovenska (ERS) je proces priestorového členenia krajiny, v ktorom sa podľa stanovených kritérií a vybraného súboru environmentálnych charakteristík vyčleňujú regióny s určitou kvalitou stavu alebo tendencie zmien životného prostredia. Pri členení sa vyhodnocujú údaje z oblastí: ovzdušie, voda, pôda, horninové prostredie, biota a odpady. Uplatňujú sa diferencované postupy pri spracovaní dát o životnom prostredí. Kým napríklad v rámci zložky životného prostredia „voda“ sa v značnej miere využívajú výsledky monitoringu čistoty povrchových a podzemných vôd, v zložke „ovzdušie“ sa pre nedostatočnú sieť monitorovacích staníc využívajú metódy modelovania stavu
znečistenia ovzdušia. Výsledkom poslednej aktualizácie ERS je rozčlenenie územia SR do regiónov podľa piatich stupňov environmentálnej kvality:

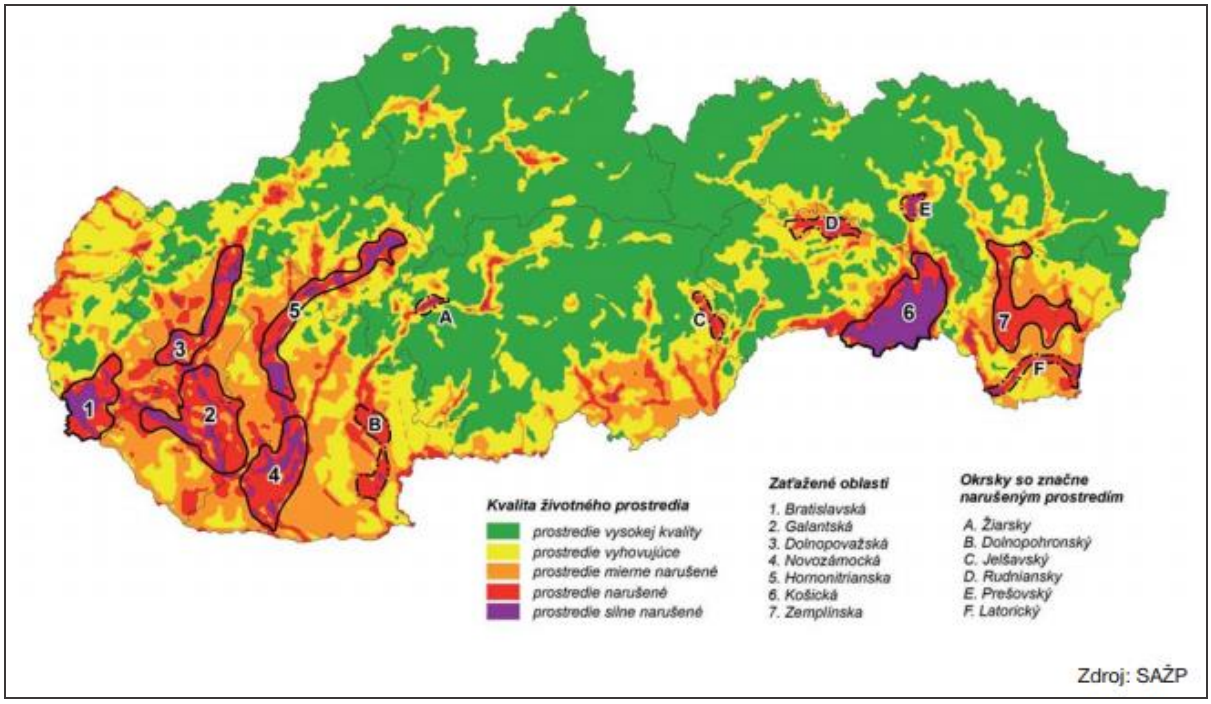
I. Prostredie vysokej kvality
II. Prostredie vyhovujúce
III. Prostredie mierne narušené
IV. Prostredie narušené
V. Prostredie silne narušené

Katastrálne územie obce ***Vyšná Hutka sa nachádza v Košickej zaťaženej oblasti***, v ktorej sa dlhodobo produkuje v rámci SR najviac emisií základných znečisťujúcich látok ako aj emisií skupiny plynových anorganických znečisťujúcich látok.

Najväčšími producentmi znečistenia sú USS s. r. o. Košice, TEKO – tepláreň Košice, Spaľovňa odpadov Košice, automobilová a železničná doprava a samostatné osídlenie.

Podľa Environmentálnej regionalizácie SR (MŽP SR, SAŽP) možno k. ú. obce ***Vyšná Hutka*** hodnotiť 5. stupňom ako ***prostredie silne narušené*** *(100%).*

Mapa : Kvalita životného prostredia s vymedzením zaťažených oblastí a okrskov so značne narušeným prostredím

Environmentálne záťaže

Podľa registra environmentálnych záťaží Slovenskej republiky v k. ú. ***Vyšná Hutka*** nie je evidovaná žiadna environmentálna záťaž.

Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výslednicou zložitej súhry genetického vybavenia ekonomickej psychosociálnej situácie, výživy a životného štýlu, ako aj kvality životného prostredia. Zdôrazňuje sa najmä význam sociálneho kapitálu, ktorý v sebe zahŕňa ekonomickú situáciu a sociálne nerovnováhy.

Hodnotenie zdravotného stavu obyvateľov Košického kraja je pomerne zložité, pretože zdravie sa nepovažuje iba za neprítomnosť choroby. Zdravotný stav je výslednicou fyzického, psychického a sociálneho zdravia.

Životný štýl je najvýznamnejším faktorom ovplyvňujúcim zdravie (až 50%), životné prostredie 20%, genetické faktory 20% a úroveň zdravotnej starostlivosti len v 10 – 20%.

Z rizikových faktorov, ktoré vyplývajú zo životného štýlu sú najvýznamnejšie:

- fajčenie
- nesprávna výživa
- nedostatočná fyzická aktivita
- nadmerný príjem alkoholu
- nesprávna reakcia na stres

Kvalita životného prostredia je jedným z rozhodujúcich faktorov vplývajúcich na zdravie a priemerný vek obyvateľstva. Jej priaznivý vývoj je základným predpokladom pre dosiahnutie pozitívnych trendov v základných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva.

Úroveň úmrtnosti a jej štruktúra zohrávajú v súčasnosti dôležitú úlohu pri hodnotení zdravotného stavu obyvateľstva, sú ukazovateľom dosiahnutej úrovne zdravotníctva, odrážajú sa v nich sociálne, ekonomické i kultúrne podmienky krajiny, a takisto aj prírodné podmienky v zmysle kvality životného prostredia.

Úmrtnosť má klesajúcu tendenciu. V Košickom kraji sa hrubá miera úmrtnosti v rokoch 1996–2009 pohybovala na úrovni 9,36 – 11,20‰ s maximom v roku 2007. V súčasnosti sa jednotlivé okresy Košického kraja líšia v hrubej miere úmrtnosti nasledovne:

Okres	**‰**
Košice I, Spišská Nová Ves	8,00 – 8,99
Košice II, Košice III	3,87 – 7,99
Košice IV, Košice-okolie, Gelnica, Trebišov, Michalovce	9,70 – 10,99
Rožňava	11,00 – 11,99
Sobrance	12,00 – 15,27

Zdroj: geo.enviroportal.sk

Výšku úmrtnosti ovplyvňuje aj *dojčenská a novorodenecká úmrtnosť*, ktorá má v kraji klesajúcu tendenciu, avšak je najvyššia v rámci celej Slovenskej republiky. Koeficient novorodeneckej a dojčenskej úmrtnosti v Košickom kraji je 5,3 a 10,2 na 1 000 živonarodených. V okrese Košice okolie v súčasnosti koeficient dojčenskej úmrtnosti dosahuje hodnotu 14,00 – 15,84.

Choroby obehovej sústavy (srdcovo – cievne ochorenia) tvoria širokú skupinu chorôb, ktoré v súčasnosti najvýraznejšie ovplyvňujú zdravotný stav a úmrtnosť populácie všetkých krajín vyspelého sveta, vrátane Slovenska. Choroby obehovej sústavy sú dominantnou príčinou úmrtí aj v Košickom kraji. Rozdiely v hodnotách indikátora SMR (štandardizovaný úmrtnostný index) u mužov sú predovšetkým medzi okresmi Košice – mesto (okresy Košice I, II a III – najnižšia úmrtnosť) a okresmi Trebišov a Sobrance (najvyššia úmrtnosť). Podobná situácia je aj u žien, aj keď rozdiely v neprospech okresov Trebišov, Michalovce a Sobrance sú nižšie ako u mužov.

Onkologické ochorenia sú druhou „vedúcou“ príčinou úmrtí v Košickom kraji, pričom ich výskyt má neustále stúpajúcu tendenciu. Porovnaním hodnôt SMR *onkologických ochorení* u mužov je možné konštatovať, že rozdiely v tomto indikátore sú menej výrazné, ako u ochorení obehovej sústavy. Napriek tomu úmrtnosť mužov na onkologické ochorenia v okrese Michalovce bola o 16,7% vyššia, ako očakávaná úmrtnosť, nasledoval okres Gelnica (o 12% vyššia úmrtnosť), najlepšia situácia bola v okresoch Košice I a Košice II, takmer o 20% nižšia, ako predpoklad. U žien bola najvyššia hodnota SMR zistená v okrese Trebišov (úmrtnosť o 18,2% vyššia, ako očakávaná úmrtnosť), k okresom s najnižšou hodnotou SMR patrili okresy Sobrance a Gelnica (SMR 70,64%, resp. 84,08%).

Stredná dĺžka života pri narodení, tzv. nádej na dožitie je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov. Predstavuje priemerný počet rokov života novorodenca, ktorý môže dosiahnuť pri rešpektovaní špecifickej úmrtnosti v danom období. Priemerný vek na Slovensku sa zvýšil z 40,13 na 40,37 roka. Vzrástla tiež aj stredná dĺžka života pri narodení, u mužov z 73,03 na 73,71 roka a u žien z 79,73 na 80,41 roka. Za obdobie posledných desiatich rokov je táto hodnota u oboch pohlaví najvyššia.

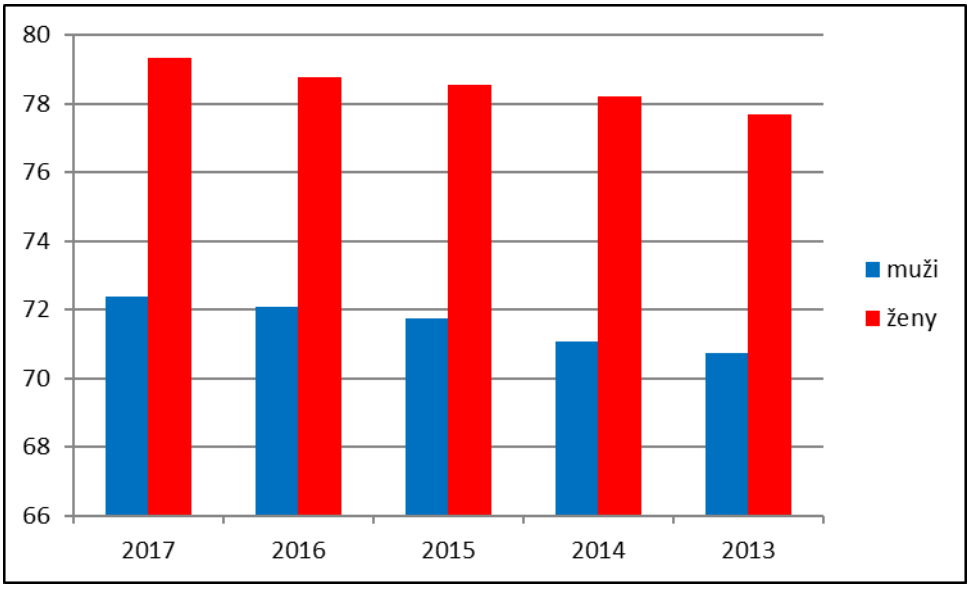
Stredná dĺžka života pri narodení Košice – okolie (muži)

2017	2016	2015	2014	2013
72,40	72,10	71,76	71,07	70,73

Stredná dĺžka života pri narodení Košice – okolie (ženy)

2017	2016	2015	2014	2013
79,35	78,79	78,54	78,21	77,67

Zdroj: infostat.sk

Stredný stav a pohyb obyvateľstva v okrese Košice – okolie

Územie	Živonarodení	Zomretí	Prirodzený prírastok	Celkový prírastok	Úmrtnosť	
	na 1 000 obyvateľov				**Dojčenská**	**Novorod.**
Košický kraj	11,2	9,0	2,2	1,8	10,2	5,3
Okres Košice – okolie	13,4	8,7	4,8	11,4	14,3	8,3

Zdroj: Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2016

IV Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických.

Vplyv stavby na obyvateľstvo

Hlavným účelom predmetnej stavby je protipovodňová ochrana časti obce ***Vyšná Hutka***, ktorá je situovaná na pravom brehu rieky Torysa. Časť obce, ktorá je na ľavom brehu je vyššie položená a povodne ju neohrozujú.

Umiestnenie stavby je dané situatívnym umiestnením koryta toku, jeho prítokmi a jestvujúcimi objektmi nachádzajúcimi sa na toku. Počas výstavby bude mať priamy vplyv na bežný život v dotknutej časti obce Vyšná Hutka vo forme určitých obmedzení.

Počas výstavby bude potenciálnym zdrojom hluk zo stavebných mechanizmov na stavenisku a hluk z dopravy vznikajúci zvýšenou frekvenciou dopravy po existujúcich trasách. Tieto vplyvy budú dočasného charakteru a budú viazané na normálny pracovný čas, takže predpokladáme, že počas výstavby nedôjde k výraznému narušeniu pohody a kvality života v obci.

Určité nepriaznivé vplyvy spôsobované prašnosťou, vynášaním blata na komunikácie počas daždivého počasia a pod. je možné očakávať počas výstavby. Tieto nepriaznivé vplyvy môže zhotoviteľ stavby aspoň čiastočne eliminovať vhodnou organizáciou práce, čistením strojov pri výjazde na cesty, v prípade nepriaznivých poveternostných vplyvov (sucho, veterno) aj skrápaním.

Predmetná stavba bude mať výrazný priaznivý vplyv na obyvateľstvo vzhľadom na zvýšenie stupňa protipovodňovej ochrany obce ***Vyšná Hutka*** a tým zabezpečenie ochrany osôb a majetku počas povodňových prietokov.

Vplyvy na prírodné prostredie

→ *Vplyvy na ovzdušie*

Výrazný vplyv navrhovanej činnosti na ovzdušie sa neočakáva. Počas výstavby je predpoklad zvýšenej prašnosti, väčšieho množstva emisií výfukových plynov z automobilovej dopravy a mechanizmov. Prašnosťou a výfukovými plynmi bude ovplyvnená lokalita staveniska a okolie prístupovej komunikácie. Tieto vplyvy nie sú výrazné a budú trvať dočasne - počas realizácie stavebných prác a budú viazané na bežný pracovný čas.

→ *Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu*

Realizáciou stavby nebude ovplyvnený vodný režim rieky Torysa. Vzhľadom na citlivosť miesta realizácie stavebných prác pre prípad neočakávaných a nepredvídateľných potenciálnych havarijných únikov počas stavebných prác bude potrebné vypracovať havarijný plán v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372 /1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a Vyhlášky MŽP SR č.200/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.

Taktiež bude potrebné vybaviť stavenisko prostriedkami pre vykonanie bezprostredných opatrení v prípade úniku znečisťujúcich látok, t.j. pohonných hmôt a olejov z dopravných mechanizmov a strojov.
Bude nevyhnutné striktne dodržiavať pracovnú a prevádzkovú disciplínu a prijať opatrenia, aby nedošlo k ohrozeniu kvality povrchových vôd.

Stavba bude realizovaná etapovite. Počas výstavby vo vlastnom koryte vodného toku je možné predpokladať, že dôjde ku krátkodobému zakaľovaniu povrchovej vody, nepredpokladá sa však zmena prúdenia, kvality a kvantity povrchových vôd. Stavebnými prácami sa neočakáva negatívny vplyv na podzemné vody. Počas výstavby budú vznikať odpadové vody iba z hygienických zariadení. Pre pracovníkov na stavbe budú inštalované mobilné toalety.

→ *Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy*

Realizáciou stavby dôjde k zásahu do existujúcich biotopov živočíchov a rastlín viazaných na danú lokalitu, k ich likvidácii, resp. k ich zmenšeniu. Ide hlavne o biotopy drobných zemných cicavcov, ktoré bude pre protipovodňovú stavbu nutné odstrániť. Je predpoklad, že po ukončení stavby vzniknú nové druhy biotopov a nové možnosti pre existenciu druhov živočíchov a rastlín.

→ *Vplyvy na krajinu*

Krajinný obraz je daný prírodnými, najmä reliéfnymi pomermi, ktoré predstavujú limit vo vizuálnom vnímaní krajiny a existujúcimi prírodnými a umelými prvkami súčasnej krajinnej štruktúry.

Predmetná stavba, ktorej účelom je zvýšenie stupňa protipovodňovej ochrany obce ***Vyšná Hutka*** a nemá zvláštne požiadavky na architektonické a urbanistické stvárnenie.

→ *Vplyvy na pôdu*

Pri realizácii stavby budú zabrané plochy PPF – predpoklad :
a) trvalý záber – 8 870,46 m^2
b) dočasný záber – 6 297,00 m^2

Vplyvy na urbánny komplex a využitie zeme

→ *Vplyvy na poľnohospodársku výrobu*
Navrhovaná činnosť záberom poľnohospodárskeho pôdneho fondu bude mať negatívny vplyv
na poľnohospodársku výrobu.

→ *Vplyvy na priemyselnú výrobu*
Navrhovaná činnosť patrí do odvetvia vodného hospodárstva a nemá vplyv na priemyselnú výrobu. Realizáciou navrhovanej činnosti sa zabezpečí protipovodňová ochrana obyvateľov, ochrana súkromného a štátneho majetku.

→ *Vplyvy na dopravu*
Navrhovaná činnosť bude mať vplyv na dopravu v etape realizácie navrhovanej činnosti. Vplyv na dopravu spočíva vo zvýšení jej intenzity počas realizácie stavby, kedy bude zvýšená frekvencia dopravy na prístupových komunikáciách.

→ *Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch*
Vzhľadom na situovanie navrhovanej činnosti mimo záujmových oblastí z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu sa neočakáva negatívny vplyv počas výstavby ani prevádzky stavby.

→ *Vplyvy na kultúrne hodnoty*
Výstavba navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na kultúrne hodnoty v okolí.

Sumarizácia predpokladaných najvýznamnejších vplyvov navrhovanej činnosti

I. Vplyvy počas výstavby

Zložka životného prostredia	**Charakteristika vplyvu**	**Významnosť vplyvu + -**
ovzdušie	*zaťaženie emisiami a prachom*	*- stredne významný*
horninové prostredie	-	*žiadny*
podzemné vody	-	*žiadny*
povrchové vody	-	*žiadny*
pôda	-	*- stredne významný*
biota	*likvidácia biotopov*	*- málo významný*
územný systém ekologickej stability	*bariérové pôsobenie*	*- málo významný*
vplyv na dopravu	*obmedzenie, spomalenie*	*- stredne významný*
rozvoj územia	-	*+ stredne významný*
pohoda a kvalita života	*vplyv na bežný život v okolí*	*- stredne významný*

II. Vplyvy počas prevádzky

Zložka životného prostredia	**Charakteristika vplyvu**	**Významnosť vplyvu + -**
ovzdušie	-	*žiadny*
horninové prostredie	-	*žiadny*
podzemné vody	-	*žiadny*
povrchové vody	*ochrana pred povodňami*	*+ veľmi významný vplyv*
pôda	-	*žiadny*
biota	-	*žiadny*

územný systém ekologickej stability	-	*žiadny*
vplyv na dopravu	-	*žiadny*
rozvoj územia	*zabezpečenie protipovodňovej ochrany*	*+ veľmi významný vplyv*
pohoda a kvalita života	*ochrana pred povodňami*	*+ veľmi významný vplyv*

Hodnotenie zdravotných rizík

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti neočakávajú sa zdravotné riziká pre obyvateľstvo.
Na ochranu zamestnancov pred zdravotnými rizikami na pracovisku - stavbe bude zamestnávateľ povinný vykonať súbor opatrení definovaných platnou legislatívou. Jednou zo základných povinností zamestnávateľa bude vykonať kategorizáciu činností z hľadiska zdravotných rizík, v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z.z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií v znení neskorších predpisov.

Podľa Nariadenia vlády SR č.115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku v platnom znení je pre pracovníkov vykonávajúcich činnosť, pri ktorej sa používajú hlučné stroje a nástroje alebo ktorá je vykonávaná v hlučnom prostredí - skupina IV. stanovená akčná hodnota normalizovanej hladiny A zvuku pre skupinu prác, ku ktorým sa radí aj stavebníctvo :
LAEX, 8h = 80 dB

Ak dosiahnutá normalizovaná hladina hlukovej expozície prekročí hornú akčnú hodnotu expozície hluku musí obsluha povinne používať primerané chrániče sluchu.

Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do žiadnych veľkoplošných ani maloplošných chránených území v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení. Rovnako územie nie je súčasťou území NATURA 2000 - navrhovaných chránených vtáčích území a území európskeho významu. Z pohľadu ochrany vôd územie nie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti ani ochranných pásiem vodných zdrojov.

Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

V časovom priebehu pôsobenia vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia možno rozlíšiť dve etapy :

- **etapa výstavby**
- **etapa prevádzky**

Počas výstavby vodnej stavby - možno očakávať dočasné zvýšenie hlukovej záťaže v okolí prístupových komunikácií, ako aj zvýšenú prašnosť v závislosti na klimatických podmienkach. Priamo na stavenisku dôjde nevyhnutným výrubom drevín k likvidácii existujúcich biotopov živočíchov viazaných na danú lokalitu, resp. k ich zmenšeniu.

Po realizácii vodnej stavby - vybudovaním protipovodňovej ochrany - vodnej stavby dôjde k výraznému zníženiu ohrozenia územia povodňami, čím sa zároveň predíde materiálnym škodám v krajine a škodám na majetku. Realizácia stavby bude realizovaná v čase, kedy nehrozia zvýšené povodňové stavy. Táto skutočnosť môže ovplyvniť aj celkovú dobu výstavby.

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv presahujúci štátne hranice.

Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

S navrhovanou činnosťou, okrem už uvedených, nesúvisia žiadne ďalšie vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Počas výstavby a prevádzky nepredpokladáme vznik ďalších rizík spojených s realizáciou navrhovanej činnosti na zdravie obyvateľov, či zložky životného prostredia. Potenciálne riziko predstavuje štatisticky veľmi málo pravdepodobný vznik situácií a udalostí katastrofického charakteru.

Potenciálne riziká poškodenia a ohrozenia životného prostredia možno predpokladať pri požiari, haváriách na strojných a dopravných zariadeniach, zlyhaní ľudského faktora, náhlych zmenách počasia a podobne.

Určité riziko predstavujú prípadné havárie na strojnom a dopravnom zariadení. V takomto prípade bude únik operatívne odstránený za použitia prostriedkov na zachytenie úkapov, resp. sanačných prostriedkov. Pre prípad riešenia havarijnej situácie bude vypracovaný havarijný plán v zmysle § 41 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v platnom znení a vyhl. MŽP SR 200/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami a o náležitostiach havarijného plánu a o postupe a riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.

Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

- *Opatrenia na ochranu ovzdušia*

- Počas výstavby eliminovať vplyvy na kvalitu ovzdušia spôsobované prašnosťou, vynášaním blata na komunikácie počas daždivého počasia a pod. Tieto nepriaznivé vplyvy bude zhotoviteľ stavby eliminovať čistením strojov pri výjazde na cesty, v prípade nepriaznivých poveternostných vplyvov (sucho, veterno) aj skrápaním.

- *Opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov hluku*

- Počas výstavby vylúčiť stavebné práce v nočných hodinách, počas víkendov a sviatkov.

- *Opatrenia na ochranu povrchových a podzemných vôd*

- Zabezpečiť technické opatrenia na zabránenie znečistenia vodného toku v záujmovom území, pre prípad neočakávaných a nepredvídateľných potenciálnych havarijných únikov počas stavebných prác vypracovať havarijný plán v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372 /1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MŽP SR č. 200/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.

- Vzhľadom na situovanie stavby v bezprostrednej blízkosti toku vybaviť stavenisko prostriedkami
pre vykonanie bezprostredných opatrení v prípade úniku znečisťujúcich látok, t.j. pohonných hmôt a olejov.

- Dopĺňanie motorovej nafty a olejov do obslužných mechanizmov vykonávať na zabezpečených plochách mimo staveniska.

➢ *Opatrenia na ochranu prírody a krajiny*

- Stavenisko vymedziť v nevyhnutnej miere a minimalizovať zásahy do územia nachádzajúceho sa v bezprostrednej blízkosti stavby a manipulačných plôch a pásov.
- Zabezpečiť rekultiváciu územia poškodeného výstavbou a dočasných plôch stavenísk.

Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Hlavným účelom predmetnej stavby je ochrana časti obce ***Vyšná Hutka***, ktorá je situovaná
na pravom brehu rieky Torysa. Torysa v predmetnom úseku nemá dostatočnú kapacitu a v prípadne povodňových situácií tu dochádza k zaliatiu súkromného majetku s následnými škodami.

Časť obce ***Vyšná Hutka***, ktorá je na ľavom brehu, je vyššie položená a povodne ju neohrozujú. Navrhovaná stavba bude pozostávať z výstavby ochrannej hrádze v trase ohraničenia parciel investorom stavby a z ochrannej hrádze v trase ľavého brehu až po naviazanie sa na teleso cesty v mieste v blízkosti mosta cez Torysu. Návrh výšky ochrannej hrádze je navrhnutý na základe výpočtu hladiny Q_{100} ročnej vody. Technické riešenie bolo zvolené tak, aby bol zásah do prírodných pomerov čo najšetrnejší.

Navrhovanou stavbou sa realizuje protipovodňové zabezpečenie obce ***Vyšná Hutka*** a jej umiestnenie je dané situatívnym umiestnením koryta toku, jeho prítokmi a jestvujúcimi objektmi nachádzajúcimi sa na toku.

Ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, dotknuté územie by ostalo v pôvodnom stave a nedošlo by k zvýšeniu protipovodňovej ochrany územia v predmetnom úseku rieky Torysa v rkm 4,247 v obci ***Vyšná Hutka***.

Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Obec ***Vyšná Hutka*** nemá spracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu. Navrhovaná činnosť je v súlade s koncepčnými a strategickými materiálmi, akými sú :

⇒ Stratégia protipovodňovej ochrany do roku 2020, ktorú spracovalo Ministerstvo životného prostredia SR v r.2013,
⇒ Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hornádu, MŽP SR, december 2014
⇒ Regionálna integrovaná územná stratégia (RIÚS) Košického samosprávneho kraja 2014-2020,
⇒ Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Hornádu, MŽP SR, december 2011,
⇒ Koncepcia územného rozvoja Slovenska, ktorá vychádza z princípov európskej koncepcie územného rozvoja, kde hlavným cieľom je dosiahnutie trvalo udržateľného a vyváženého rozvoja,
⇒ Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Ide hlavne o napĺňanie priority udržateľného rastu zvýšením environmentálnej rovnováhy v krajine a ochrany pred živelnými pohromami.

Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Vzhľadom na prioritný záujem ochrany pred povodňami a prijateľné negatívne vplyvy

pripravovanej stavby na zložky životného prostredia, odporúčame ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie ***stavby „Vyšná Hutka – Protipovodňové opatrenia na pravom brehu Torysy v rkm 4,247“*** v štádiu zisťovacieho konania.

V Všeobecné zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Predmetom zmeny je aktualizácia parciel na ktorých dochádza k trvalému a dočasnému záberu. Parcely a rozsah záberov boli stanovené na základe vypracovaných geometrických plánov.

VI Prílohy

1. Rozhodnutie OÚ Košice-okolie, č. OU-KS-OSZP-2020/001407 zo dňa 15.1.2020
2. Mapa širších vzťahov
3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti (situácia, pozdĺžny profil, priečny rez)

VII Dátum spracovania

Zmena bola vypracovaná v období apríl 2020

VIII Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Otakar Hrabovský

IX Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

Dňa: 24. 4. 2020

Spracovateľ oznámenia
Ing. Otakar Hrabovský

Oprávnený zástupca navrhovateľa
Ing. Roman Ivančo, PhD

PRÍLOHA č. 1

PRÍLOHA č. 2

PRÍLOHA č. 3